

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Přírodovědecká fakulta

Katedra geografie

Martin SADIL

Prostorové aspekty členské základny Českého atletického svazu

Bakalářská práce

Vedoucí práce: Mgr. Michal Lehnert, Ph.D.

Olomouc 2018

Bibliografický záznam

Autor (osobní číslo): Martin Sadil (140413)

Studijní obor: Regionální geografie

Název práce: Prostorové aspekty členské základny Českého atletického svazu

Title of thesis: Spatial aspects of Czech Athletic federation membership

Vedoucí práce: Mgr. Michal Lehnert, Ph.D.

Rozsah práce: 54 stran

Abstrakt: Práce se zabývá členskou základnou Českého atletického svazu v krajských atletických svazech České republiky za rok 2017. Hodnoceno je prostorové rozložení atletických oddílů, jejich velikost a struktura členské základny. Pro tyto účely byla použita metoda bodově lokalizovaného strukturního kartodiagramu. Výsledky práce poukázaly na nerovnoměrné rozložení klubů v jednotlivých krajích. Z výsledků je také patrný výrazný úbytek počtu členů, s přechodem do starších věkových kategorií, v celé členské základně ČAS. Cílem práce je vyvolání diskuze o dalším rozvoji atletiky v krajích ČR.

Klíčová slova: geografie sportu, atletika, atletické oddíly

Abstract: The thesis deals with the membership of the Czech athletic federation in the regions of the Czech Republic in 2017. The spatial distribution of the athletic clubs, their size and structure of the membership base are assessed. For this purpose was used a point-based structural mapping method. The results showed irregular layout of clubs in regions. There is decrease in the number of members with transition to older age categories in the whole membership of ČAS. The goal of the thesis is to initiate discussion on the development of athletics in the regions of the Czech Republic.

Key words: geography of sports, athletics, athletic clubs

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracoval samostatně pod vedením Mgr. Michala Lehnerta, Ph.D. a veškerou použitou literaturu a použité zdroje uvedl v seznamu použité literatury a zdrojů.

V Olomouci dne 2. 5. 2018

.....

Martin Sadil

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval Mgr. Michalu Lehnertovi Ph.D. za cenné rady a ochotné vedení bakalářské práce.

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
Přírodovědecká fakulta
Akademický rok: 2017/2018

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Martin SADIL**
Osobní číslo: **R140413**
Studijní program: **B1301 Geografie**
Studijní obor: **Regionální geografie**
Název tématu: **Prostorové aspekty členské základny Českého atletického svazu**
Zadávající katedra: **Katedra geografie**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cílem bakalářské práce je analyzovat členskou základnu Českého atletického svazu. S využitím vhodných statistických a kartografických metod budou analyzovány základní charakteristiky a prostorové rozložení členské základny Českého atletického svazu v regionech ČR. Výsledky práce by měly přispět k diskuzi o dalším rozvoji sportu (atletiky) v regionech.

Rozsah grafických prací: **Podle potřeb zadání**

Rozsah pracovní zprávy: **5 000 - 8 000 slov**

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

SLAVÍK, Herbert a Michal OSOBA. (2016). 120 let české atletiky: oficiální publikace Českého atletického svazu. Praha: Český atletický svaz

Počátky české atletiky, dostupné

z <http://www.atletika.cz/o-nas/historie/pocaty-ceske-atletiky/>

BALE, John. (2003). Sports geography. London: Routledge

MATUŠKOVÁ, Alena a ROUSOVÁ, Magdalena. (2014). Humánně geografický výzkum: Humánní geografie, Plzeň: Západočeská univerzita.

Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Michal Lehnert, Ph.D.**

Katedra geografie

Datum zadání bakalářské práce: **11. prosince 2017**

Termín odevzdání bakalářské práce: **10. dubna 2018**

I.S.

prof. RNDr. Ivo Fréhor, CSc., Ph.D.
děkan

doc. RNDr. Mariška Hlásná, Ph.D.
vedoucí katedry

V Olomouci dne 11. prosince 2017

Obsah

1	Úvod	8
2	Cíle práce.....	9
3	Rešerše literatury	10
3.1	Geografie sportu	10
3.2	Literatura zabývající se členskou základnou sportovních svazů	11
3.3	Literatura zabývající se členskou základnou sportovních svazů v ČR.....	12
3.4	Literatura zabývající se českou atletikou a její členskou základnou	13
4	Metody.....	15
5	Výsledky.....	17
5.1	Pražský atletický svaz	17
5.2	Středočeský krajský atletický svaz.....	19
5.3	Jihočeský krajský atletický svaz	21
5.4	Plzeňský krajský atletický svaz	23
5.5	Karlovarský krajský atletický svaz.....	25
5.6	Ústecký krajský atletický svaz.....	27
5.7	Liberecký krajský atletický svaz	29
5.8	Královéhradecký krajský atletický svaz	31
5.9	Pardubický krajský atletický svaz	33
5.10	Krajský atletický svaz Vysočina.....	35
5.11	Jihomoravský krajský atletický svaz	37
5.12	Krajský atletický svaz Olomouc	40
5.13	Moravskoslezský krajský atletický svaz	42
5.14	Zlínský krajský atletický svaz	44
5.15	Souhrnné zhodnocení členské základny Českého atletického svazu	46
6	Závěr.....	50
7	Summary	51
8	Seznam použité literatury	52

1 Úvod

Pojem atletika je nedílnou součástí našich životů. Každý z nás někdy běžel, skákal, či házel. Tudíž se atletika, v širším slova smyslu, dotýká nás všech. Tyto základní pohyby, jakožto jednotlivé atletické disciplíny jsou spojeny s většinou sportů a tak atletika značně ovlivňuje veškeré sportovní prostředí.

První zmínky nalezneme již v dávném antickém Řecku. Slovo atletika pochází z řeckého slova áthlon, což v řečtině znamená cena, nebo boj o cenu. V Českém prostředí nacházíme první zmínky z počátků 14. století, kdy své postřehy o nahých běžcích, popisují zbraslavští opati ve své kronice. (Slavík a Osoba, 2016)

Atletika výrazně ovlivnila značnou část mého života, proto se tomuto tématu věnuje i má bakalářská práce. V dnešní době nalezneme atletiku své příznivce nejen ve skupině profesionálů, nebo vrcholových atletů. Atletika je populární i ve skupině lidí, vyznávajících zdravý životní styl. Jako prostředek využívají běh, či procházky. Druzí považují atletiku za druh výplně svého volného času. Součástí atletického prostředí jsou atletické oddíly. A právě těmi se práce zabývá.

2 Cíle práce

Cílem práce je základní zhodnocení členské základny Českého atletického svazu v krajských atletických svazech ČR v roce 2017. Zhodnoceno bude prostorové rozložení atletických oddílů (členské základny), velikost oddílů a struktura členské základny. Výsledky pro jednotlivé krajské atletické svazy budou následně porovnány a diskutovány. Výsledky by měly přispět k diskusi o dalším rozvoji atletiky v regionech (krajích) ČR.

3 Rešerše literatury

3.1 Geografie sportu

Geografie sportu může působit jako relativně mladá vědní disciplína. Její kořeny však sahají až do konce 19. století. První zmínky o tomto vědním oboru nalezneme v díle Elisée Récluse pod názvem *Nouvelle Géographie universelle*. Jedná se o všeobecnou geografickou publikaci z let 1875 až 1894, kdy se geografii sportu věnuje jen velmi okrajově. V jedné z kapitol řeší prvopočátky kriketu a také některé jeho herní aspekty (Réclus, in Bale & Dejonghe, 2008). Geografická díla se zaměřením na sport nevycházela tak často, jako v dnešní době. Proto je nutno zmínit článek *The Geography of games*, publikovaný v časopise *National Geographic* roku 1919. Jeho autor J. R. Hilderbrand se ve své práci zabývá sporty, jež jsou charakteristické pro určité národy. Zmiňuje také, že tyto sporty se podílí na historii daného státu (Hilderbrand, 1919).

Výzkumy v geografii sportu byly většinou publikovány v geografických časopisech. Jedním z časopisů byl *American Journal of Educational*. V roce 1940 vychází článek, kde autor (Lehrman) zkoumá velké rozdíly mezi státy, při výchově profesionálních hráčů baseballu. Výzkum se zabýval migrací a také přidal nový pohled na vysvětlení migračních toků (Lehrman, 1940). Dalším časopisem je *The Professional Geographer*. Zde vychází roku 1966 článek amerického geografa T. Burleyho s názvem *The Note on geography of sport*. V článku zmiňuje důležitost sportu pro geografii, hlavně díky jeho ekonomickému významu, jeho společenským důsledkům a také kvůli kulturnímu příspěvku pro národ. Tento příspěvek také ukázal provázanost geografie sportu s jinými vědními obory, jako například ekonomie a historie (Burley, 1966).

Opomenout nemůžeme ani Johna Rooneyho. Geograf, původem z USA, je autorem mnoha prací v oboru geografie sportu. Rooney pracoval s mnoha statistickými údaji. Tato data prezentoval pomocí map a tabulek, které následně ve svých pracích využívali ostatní geografové, jako například Bale, Augustin a Ravenel (Bale & Dejonghe, 2008). Jeho finálním výtvorem byl sportovní atlas s názvem *Atlas of American Sport* (Rooney & Pillsbury, 1992).

Jedním z nejnámějších průkopníků geografie sportu je beze sporu anglický geograf John Bale. John Bale je autorem mnoha děl v oboru. Za jeho prvotinu označujeme

publikaci *Geography and football: The Use of Ideas from Football to the Teaching of Geography* (1976). Toto dílo lze považovat za první Evropské dílo ve sportovní literatuře. Bale publikoval mnoho článků. Jeho kniha *Sports Geography* z let 1989 a 2003 je označována jako mezník v geografii sportu (Bale, 2003).

Pro geografii jsou důležité moderní technologie. Jinak tomu není ani v geografii sportu. Jedním z příkladů by mohl být geografický informační systém (GIS). O těchto moderních technologiích se zmiňuje například článek *Using GIS to Study Sports*. Autorem je J. Kerski (2008). Z českých článků můžeme zmínit například GIS ve výuce zeměpisu – analýza zimních sportů (Jáč, 2012). Jedná se o jeden z mnoha článků o GIS, vycházejících v časopise *Geografické rozhledy*. V neposlední řadě se touto tematikou zabývá řada kvalifikačních prací.

3.2 Literatura zabývající se členskou základnou sportovních svazů

Fungování světových svazů jednotlivých sportů zajišťuje organizace *Global Association of International Sport Federations (GAISF)*. Jedná se o mezinárodní organizaci, která má 92 členů v podobě jednotlivých sportovních federací. Definicí základních funkcí této organizace se zabývá v článku *Organizational structure and basic functions of international convention «sportaccord» activity* N. Dolbysheva (2015).

Sledování členské základny jednotlivých sportovních svazů je relativně novou záležitostí, můžeme však nalézt několik zajímavých prací u nás i ve světě.

Několik prací se soustředí na vztahy mezi sportovním oddílem a jeho členy. S. Nagel v jednom ze svých článků s názvem *Goals of Sports Clubs* (2008) analyzuje cíle sportovních klubů, které mají za následek rozvoj zájmu veřejnosti a členů sportovních organizací. Sporty rozdělil do tří oddílů na soutěžní sporty, masové sporty a sporty se zaměřením na sociální vztahy. Bylo zjištěno, že cíle klubů často korespondovaly se zájmy jejich členů (Nagel, 2008).

Jako další si můžeme uvést článek *Does context matter? Analysing structural and individual factors of member commitment in sport clubs* (2015). Pomocí analýzy individuálních charakteristik členů oddílu a strukturálních podmínek klubů vysvětluje

angažovanost ve sportovních klubech. Zkoumáno bylo 42 sportovních oddílů z Německa a Švýcarska (Schlesinger & Nagel, 2015). Dílo z roku 2015 s názvem Club-organised sport in Flanders/Belgium charakterizuje stáří a členskou základnu jednotlivých sportovních oddílů ve Vlámském regionu v Belgii. Výsledky ukázaly dlouholetou tradici malých oddílů, které často čítají maximálně 60 členů (Scheerder & Vandermeerschen & Meganck & Seghers & Vos, 2015).

Další úhel pohledu na členství ve sportovních klubech přinesla německá autorka P. Wicker ve své práci Willingness-to-Pay in Non-Profit Sports Clubs (2011). Ve své studii analyzovala neziskové sportovní oddíly ve 21 sportech. Studie měla zjistit, zda zvýšení členských příspěvků ovlivní členskou základnu, nebo klubu naopak pomůže v jejich finanční situaci. Strukturou sportovních organizací se zabývá publikace španělských autorů s názvem Structural characteristics of sport organizations: Main trend in the academic discussion (Gómez & Opazo & Martí, 2007).

Jako další můžeme zmínit díla od U.S. Government Accountability Office (GAO). Jedná se o nezávislý orgán, pracující pro Kongres USA. GAO vydalo několik publikací. Jako příklad si uvedeme Intercollegiate athletics : four year colleges' experiences adding and discontinuing teams (2001). Práce se zabývá růstem sportovců v univerzitních týmech v čtyřletém časovém horizontu. Některé sportovní svazy si analýzu členské základny vypracují samy, nebo si ji nechají vypracovat společností, která se danou problematikou zabývá. Jako příklad si uvedeme statistiku amerického plaveckého svazu. Práce s názvem Membership Demographic Report (2016) zahrnuje srovnání členské základny jednotlivých států USA mezi lety 2015 a 2016. Autorství této zprávy je připisováno Member Service staff. Celou tuto zprávu pak nalezneme na webu amerického plaveckého svazu.

3.3 Literatura zabývající se členskou základnou sportovních svazů v ČR

Z historického hlediska je v české literatuře potřeba na prvním místě zmínit práci, zabývající se Českou obcí sokolskou (ČOS). Ve své práci Tělovýchova a sport ve službách české národní emancipace se M. Waic zabývá zejména tělovýchovnou sportovní organizací Sokol. Mimo jiné zde najdeme informace o členské základně a jejím vývoji v čase (Waic, 2013).

Jedním z dalších důležitých sportovních hnutí byl Český svaz tělesné výchovy (ČSTV), fungující v letech 1990-2013. Touto problematikou se zabývá disertační práce M. Strachové (2011) pod názvem Transformace českého sportovního hnutí a Českého svazu tělesné výchovy po roce 1989. Jednou z kapitol je členská základna ČSTV 1993-2010. Zde zmiňuje, že v roce 1992 ČSTV zastřešovalo 1 059 107 členů a 64 sportovních svazů. Dále pak uvádí, že počet členů do roku 2010 vzrostl o 17 % (Strachová, 2011). Od roku 2013 organizace změnila svůj název na Českou unii sportu. Tato organizace převzala úlohu bývalého ČSTV a sdružuje jednotlivé sportovní svazy v České republice.

Za zmínku stojí dílo T. Osoby, kde se v jedné části dotýká členských základen národních svazů házené Irsku a České republiky. Diplomová práce nese název Srovnání činnosti národních svazů házené v Irsku a České republice (Osoba, 2017). Zajímavou analýzu přináší práce s názvem Informace o vývoji členské základny a dospělých mládeže v letech 2000 - 2015 na základě podkladů statistiky ČUS/ČSTV. Analýzu zpracoval Jan Příb v roce 2016. Jedná se o charakteristiku vývoje členské základny volejbalového svazu (Příb, 2016). Diplomová práce J. Šichana s názvem Časoprostorový vývoj kolektivních sportů v České republice se zabývá prostorovým rozložením kolektivních sportů v ČR (Šichan, 2011).

3.4 Literatura zabývající se českou atletikou a její členskou základnou

Publikací, zabývající se atletikou nalezneme široké množství. Jedná se však většinou o metodické příručky k tréninku jednotlivých atletických disciplín. První významnější publikace, týkající se atletiky - Československá lehká atletika (Bosák, 1958) - vyšla v roce 1958.

V roce 2016 vyšla kniha 120 let české atletiky (Slavík & Osoba, 2016). Jedná se o ucelený pohled na historii atletiky v České republice, až po její současnost. Jde o nejrozsáhlejší dílo o české atletice a zahrnuje veškeré informace o atletice v ČR, včetně statistických údajů o Českém atletickém svazu.

Další z atletických publikací je kniha Atletika cesta na vrchol (2017). Kniha pomocí obrazů shrnuje 3 atletické generace a mapuje jejich úspěchy (Cícha & Jelínek, 2017).

Každé 3 měsíce vychází časopis Atletika. V České republice má téměř 70 letou tradici. Jedná se o specializovanou publikaci, která přináší nejdůležitější informace ze světa atletiky. Zabývá se atletikou českou, ale i zahraniční.

Každý rok také vydává Český atletický svaz (ČAS) výroční zprávu. Ve výroční zprávě najdeme informace, rozdělené do 3 částí. V těchto částech pak nalezneme informace o uplynulé sezoně. Je to část organizační, ekonomická a statistická. V organizační části by nás mohly zajímat data o členské základně jednotlivých oddílů.

Nesmíme opomenout ani oficiální internetové stránky Českého atletického svazu (www.atletika.cz). Nalezneme zde například adresář oddílů s počty registrovaných atletů. Některé oddíly, stejně jako ČAS, spravují své internetové stránky, kde často sdílejí aktuality ze své působnosti. Některé jejich články zahrnují informace o členských základnách. Jako příklad si můžeme uvést článek na webu Atletiky Jaroměř, kde v jednom odstavci sdílejí informace o nárůstu jejich členské základny. (www.atletika-jaromer.cz)

V dnešní době nacházíme i vysokoškolské kvalifikační práce, zabývající se problematikou atletických oddílů. Zajímavým dílem je diplomová práce s názvem Hodnocení stavu české atletiky (na základě vybraných ukazatelů), kde autorka analyzuje českou atletiku z hlediska členské základny a několika dalších aspektů. (Počtová, 2008). Jako další příklad si uvedeme bakalářskou práci Ekonomická analýza vybraného atletického oddílu, od L. Königové. Ta se zaměřila na ekonomickou analýzu extraligového týmu žen z klubu AC Česká Lípa (Königová, 2010).

4 Metody

Nejprve je nutné stanovit si sportovní oddíly, kterým se práce věnuje a následnou definici prostorového vymezení.

Všechny oddíly, které jsou v práci hodnoceny, jsou registrovány pod Českým atletickým svazem (ČAS), stejně jako jejich členové. Členové jednotlivých oddílů tak tvoří členskou základnu ČAS. Členská základna ČAS a jednotlivé oddíly jsou podle organizační struktury ČAS dále členěny do tzv. krajských atletických svazů (KAS). Krajské atletické svazy svou působností zpravidla odpovídají území jednotlivých krajů ČR (existuje však několik výjimek, kdy oddíl organizačně spadá pod krajský atletický svaz jiného kraje, než na jehož území se nachází).

V mapách se tedy vyskytují oddíly, které územně spadají pod jiný kraj, než ve kterém krajském atletickém svazu jsou vedeny. Tyto oddíly jsou od mapového pole odděleny rámem. Dále v této práci je hodnocena členská základna ČAS podle krajských atletických svazů ČR.

V jednotlivých KAS je členská základna hodnocena na základě příslušnosti k oddílům, které se zpravidla nacházejí na území kraje. Velikost a struktura členské základny jednotlivých oddílů je vyjádřena s využitím metody bodově lokalizovaného strukturního kartodiagramu. Z výsledného kartodiagramu pak hodnotíme věkové kategorie (tab. 1) a pohlaví. Pro účely této práce – zpracování map – poskytl data ČAS. Veškerá data se vztahují k roku 2017. Jednotlivé mapy byly vytvořeny v programu ArcMap a jako podkladové vrstvy byly využity data ArcČR.

Tab. 1: Věkové kategorie členské základny ČAS v roce 2017.

kategorie	ročník narození
muži	1998 a starší
ženy	
junioři	1999 - 2000
juniorky	
dorostenci	2001 - 2002
dorostenky	
starší žáci	2003 - 2004
starší žákyně	
mladší žáci	2005 - 2006
mladší žákyně	
přípravka žáci	2007 - 2008
přípravka žákyně	

zdroj: vlastní zpracování

Při tvorbě map jsme museli zohlednit hned několik aspektů. V krajích se nachází kluby, které jsou svou velikostí značně rozdílné. Díky vysokému počtu a odlišné velikosti klubů v Praze jsme museli vytvořit pouze bodovou mapu s vysvětlivkami. Body pro jednotlivé kluby jsou v mapě rozmístěny náhodně a neodpovídají přesnému výskytu klubů. Diagramy jsou pak uvedeny pod mapou. V některých obcích se nachází několik atletických oddílů. Proto jsou v mapách vytvořeny vodící linky na místa výskytu klubů. S přihlédnutím k velikostem oddílů byla následně vytvořena hodnotová stupnice. Výjimku tvoří 2 atletické kluby v Praze, které jsou vzhledem ke své velikosti od mapového pole opět odděleny rámem, a hodnotová stupnice se na ně nevztahuje.

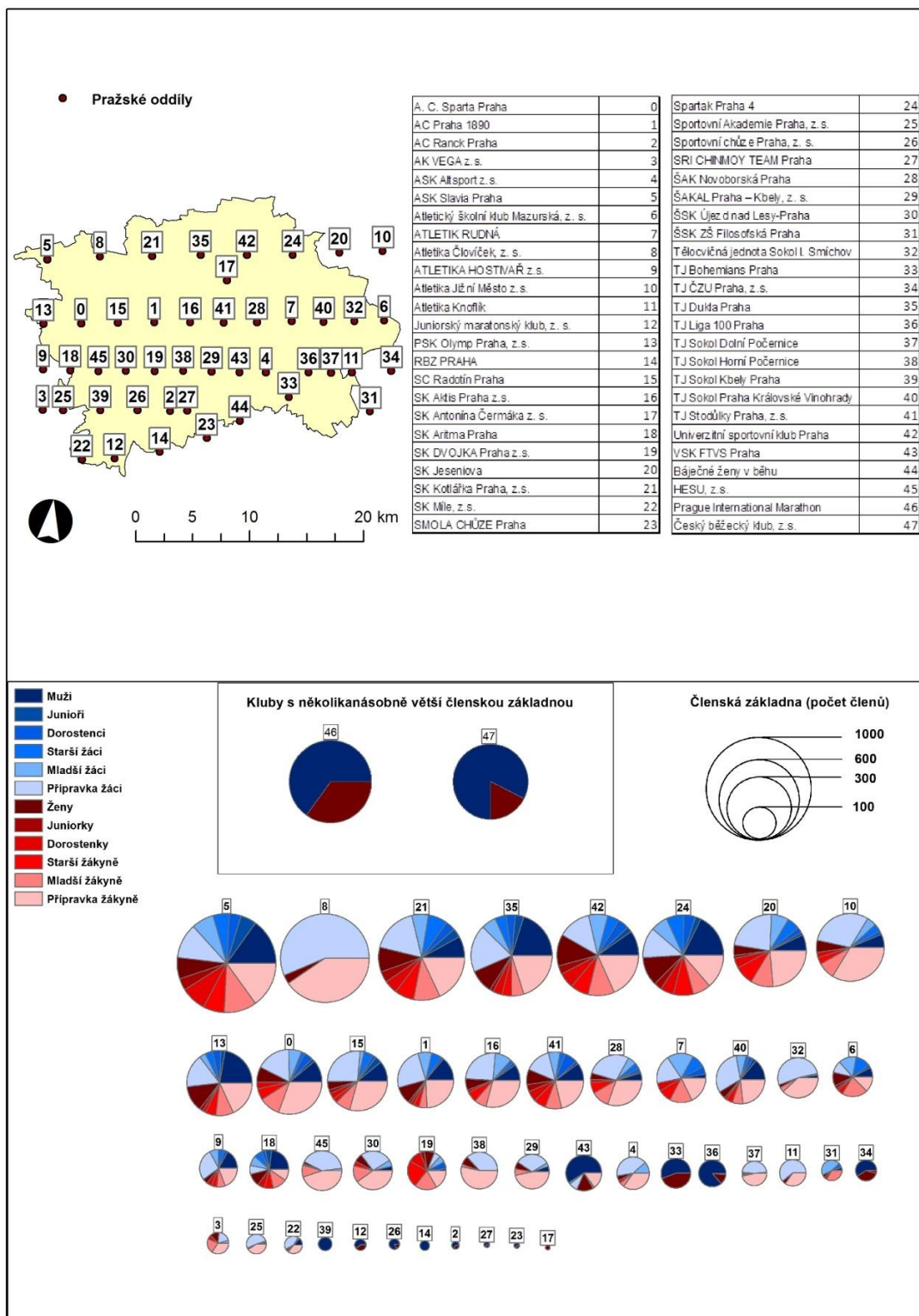
5 Výsledky

5.1 Pražský atletický svaz

Pražský atletický svaz se pyšní hned několika prvenstvími. Nachází se zde nejvyšší počet atletických oddílů a to 49. Nachází se zde také největší členská základna. Ta je se svými 28 638 členy suverénně největší v ČR. Mužské kategorie jsou zde však mnohokrát početnější. Registrujeme 17 291 mužů a 11 347 žen. Tak markantní rozdíl nenajdeme v žádném jiném kraji v ČR.

Velkou zásluhu na nejvyšším počtu členů v ČR má klub Prague International Marathon, který eviduje 16 349 členů. Jedná se o oddíl, který svou členskou základnou převyšuje všechny kraje v ČR. Tvoří také 57 % členské základny Pražského atletického svazu. Druhým největším klubem v Praze i v ČR je Český běžecký klub, z.s. V klubu registrujeme 1 839 členů. Dále zde nacházíme několik klubů, které díky velikosti své členské základny patří mezi nejpočetnější v celé ČR. Jmenovat bychom měli ASK Slavia Praha (978 členů), Atletika človíček, z.s. (783 členů), SK Kotlářka Praha, z.s. (739 členů), Univerzitní sportovní klub Praha (661 členů), TJ Dukla Praha (656 členů) a Spartak Praha 4 (647 členů). Dalších několik patří mezi větší oddíly, v porovnání s výše zmíněnými jsou však rozhodně menší. I v Praze nacházíme klub bez jediného člena, je jím SK DNF. Nejmenší kluby s minimální členskou základnou jsou pak SK Antonína Čermáka z.s. (2 členové), SMOLA Chůze Praha (3 členové) a SRI CHINMOY TEAM Praha (3 členové).

Pražský atletický svaz je svým rozložením kategorií specifický. Jako jediný atletický svaz má několikanásobnou převahu kategorií dospělých. Jindy nejpočetnější kategorií přípravek zde tvoří pouze necelých 17 %. Pražské podíly jsou silně ovlivněny klubem Prague International Marathon. Klub má téměř 100% zastoupení kategorie dospělých, z toho pak 10 535 mužů a 5 661 žen. Druhý největší klub má také téměř plnohodnotné zastoupení dospělých kategorií. Opačným extrémem je oddíl Atletika človíček, kde najdeme pouze kategorii přípravek. Je to největší oddíl v ČR, kde evidují takto vysoký počet přípravek. Několik dalších klubů, které se soustředí na určitou kategorii, můžeme vidět v přiložené mapě (obr. 1).

Obr. 1: Členská základna Pražského atletického svazu za rok 2017

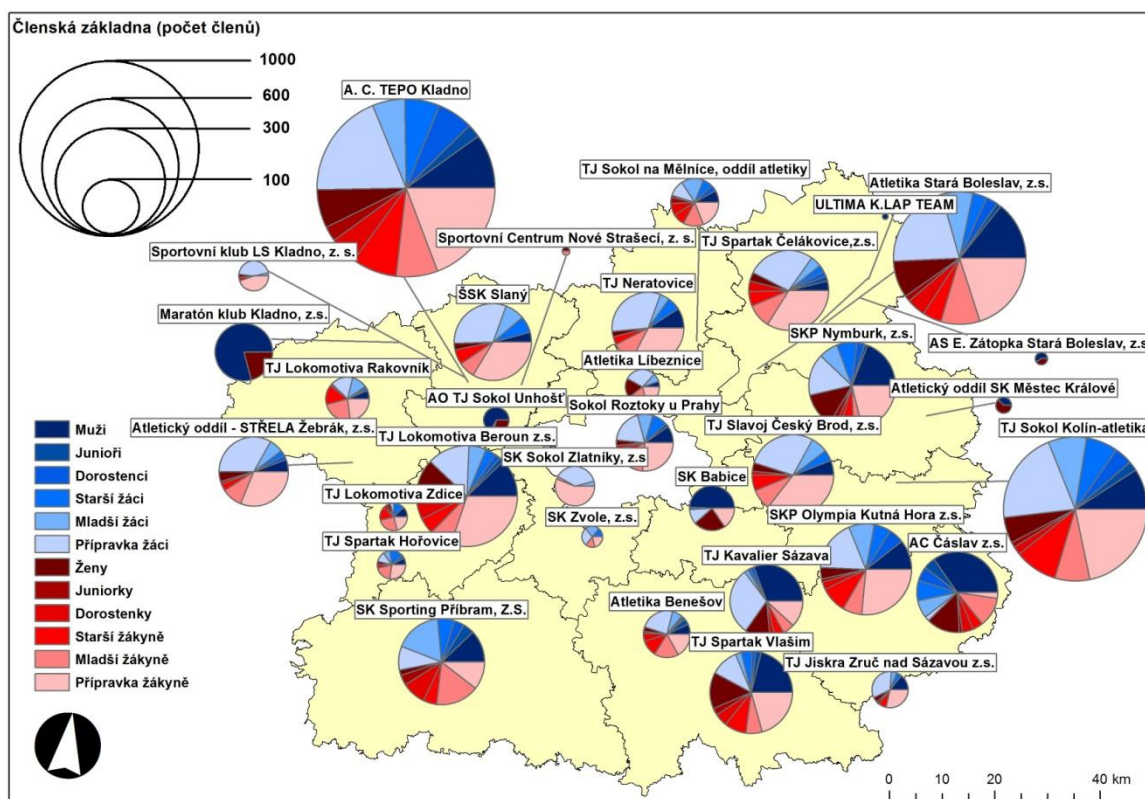
(zdroj: Vlastní zpracování, podkladová data: Český atletický svaz; podkladová vrstva: ArcČR)

5.2 Středočeský krajský atletický svaz

Ve Středočeském kraji najdeme 35 atletických oddílů. Po Praze a Jihomoravském kraji je to nejvyšší počet oddílů v ČR. Členskou základnu tvoří 5 896 členů. Počty členů v mužských a ženských kategoriích jsou téměř rovny. V kraji evidujeme 2 955 mužů a 2 941 žen. Nejméně obsazeným okresem, co do počtu klubů, je jednoznačně okres Příbram, kde nalezneme pouze jeden atletický oddíl. Slabě obsazený je pak i okres Praha-západ. V každé obci nacházíme většinou jeden oddíl. Výjimkou je obec Kladno, kde se vyskytují tři kluby a obec Stará Boleslav, kde nalezneme kluby dva.

Z mapy (obr. 2) je zřetelné, že největším klubem je A. C. TEPO Kladno. V Kladenském klubu nalezneme čtvrtou největší členskou základnu v ČR (1018 členů). Další významné oddíly pak najdeme v Kolíně (TJ Sokol Kolín – atletika) a Staré Boleslavi (Atletika Stará Boleslav, z.s.). Tyto tři oddíly svým počtem členů tvoří téměř 40 % členské základny kraje. V kraji se nachází několik dalších větších oddílů, jejich počet členů je však menší než 300. Najdeme zde také oddíl, který nemá žádného člena. Je jím klub TJ Sokol Kralupy nad Vltavou. Pokud se zaměříme na další oddíly s minimální členskou základnou, můžeme zmínit například ULTIMA LAP TEAM (1 člen), Sportovní centrum Nové Strašecí, z.s. (2 členové), nebo AS E. Zátopka Stará Boleslav, z.s. (5 členů). Do 30 členů má pak hned 6 dalších klubů.

Nejsilnější kategorií v kraji je kategorie přípravek. Tvoří 44 % členské základny krajského atletického svazu. Silnější zastoupení vidíme v ženských kategoriích, což se ovšem mění v kategoriích dospělých. V této kategorii totiž zaznamenáváme mužskou převahu. V přiložené mapě (obr. 2) můžeme vidět, že základem většiny oddílů jsou kategorie přípravek. Některé oddíly se specializují pouze na zmíněnou kategorii. Příkladem je klub SK Sokol Zlatníky, z.s. Výjimkou je například Maratón klub Kladno, z.s. a AO TJ Sokol Unhošť, kde tvoří členskou základnu pouze kategorie dospělých.

Obr. 2: Členská základna Středočeského krajského atletického svazu za rok 2017

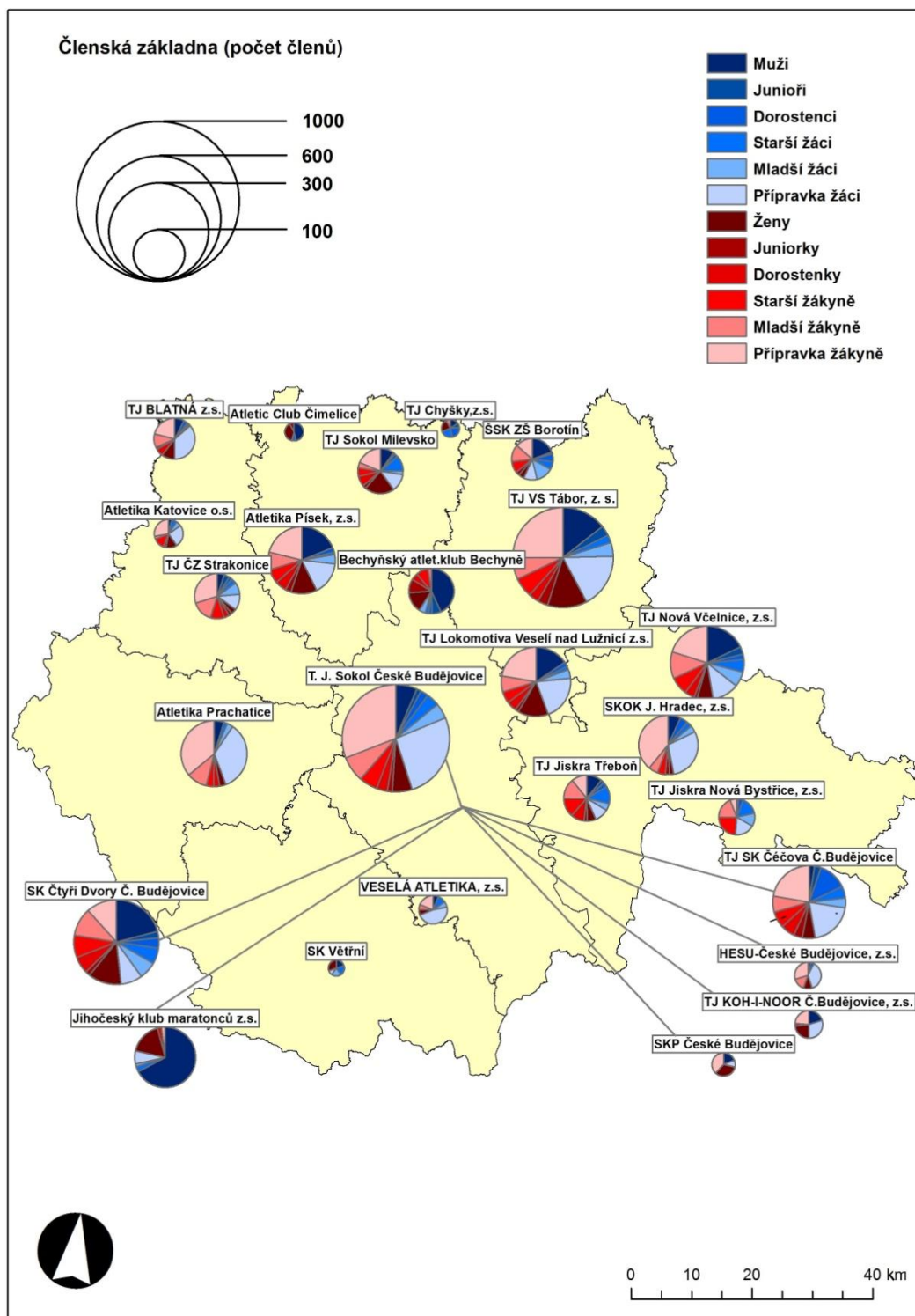
(zdroj: Vlastní zpracování, podkladová data: Český atletický svaz; podkladová vrstva: ArcČR)

5.3 Jihočeský krajský atletický svaz

V Jihočeském krajském atletickém svazu se nachází 25 atletických oddílů. Celková členská základna čítá 3 052 členů, z toho 1 452 mužů a 1 600 žen. V kraji nalezneme dva okresy, kde se nachází pouze jeden atletický klub. Prvním je okres Prachatice, druhým je pak okres Český Krumlov, kde se nachází oddíl, čítající pouze 10 členů. Naopak v okrese České Budějovice nacházíme oddílů nejvíce. Registrujeme zde deset atletických klubů, kdy hned sedm z nich se nachází v Českých Budějovicích.

V Jihočeském kraji nenajdeme oddíl, který by patřil k největším v ČR. Nedá se ani říci, že by některý klub svou členskou základnou extrémně převyšoval všechny ostatní. Největším oddílem je T. J. Sokol České Budějovice, který má 453 členů. Nejbliže je tomuto oddílu, co do počtu členů, se svými 394 členy oddíl TJ VS Tábor, z.s. V kraji však nalezneme i kluby s velmi malou členskou základnou. Například SK Větrní (10 členů) v okrese Český Krumlov, Athletic Club Čimelice (13 členů) a TJ Chyšky, z.s. (13 členů). V Českých Budějovicích se pak nacházejí 3 kluby, které mají méně než 30 členů.

V podílu kategorií na členské základně patří pomyslné prvenství místo kategorii přípravek. Ta tvoří hned 40 % členské základny krajského atletického svazu. Trendem je snižující se počet atletů ve starších kategoriích. V Jihočeském kraji se nejnižší počty zastavují v kategorii juniorů. Následně pak registrujeme v dospělých kategoriích 25 % členské základny KAS. Ve větších oddílech tvoří příprava nejpočetnější skupinu. Jako výjimku můžeme uvést oddíl SK Čtyři Dvory Č. Budějovice, kde převažují kategorie dospělých. Největší zastoupení kategorie mužů (97) vidíme u Jihočeského klubu maratonců z.s.

Obr. 3: Členská základna Jihočeského krajského atletického svazu za rok 2017

(zdroj: Vlastní zpracování, podkladová data: Český atletický svaz; podkladová vrstva: ArcČR)

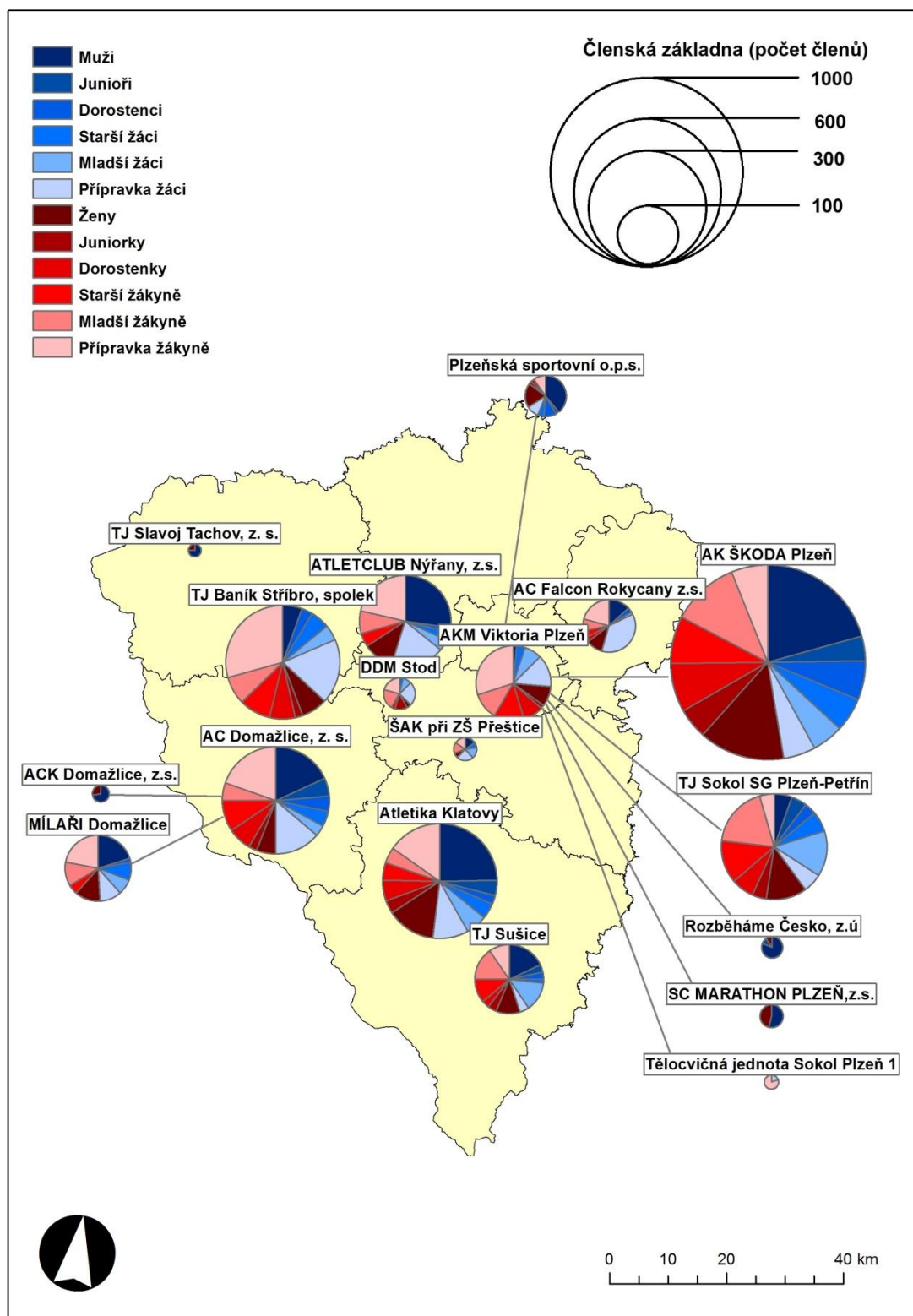
5.4 Plzeňský krajský atletický svaz

V Plzeňském KAS se nachází 18 atletických oddílů. Velikost členské základny KAS je relativně nízká. Nalezneme zde 2 862 atletů, z toho pak 1328 mužů a 1534 žen. Největší počet klubů nacházíme v Plzeňských okresech. Dohromady je zde 11 oddílů. Nejméně jich pak nalezneme v okrese Tachov, kde je pouze jeden atletický oddíl. Obec s největším počtem oddílů je Plzeň. Nacházíme jich zde hned 8. Tři oddíly se pak vyskytují v Domažlicích.

Největším klubem s výrazným odstupem od ostatních je AK ŠKODA Plzeň. Svou členskou základnou o 925 členech jej řadíme k největším v ČR. Další kluby zdaleka nedosahují tak vysokých čísel. Oddíl, který se řadí na druhé místo má 320 členů (Atletika Klatovy). Další kluby, s podobnou velikostí členské základny pak nalezneme v Domažlicích, a Nýřanech. Hned 8 oddílů eviduje méně než 50 členů. Nejmenší z nich je klub TJ Slavoj Tachov, z.s., který má jen 4 členy.

Nejpočetnější kategorií v KAS je kategorie muži. Dohromady s ženami tvoří kategorie dospělých téměř 30 % členů v kraji. Druhou nejpočetnější kategorií jsou pak přípravky. Až do juniorských kategorií včetně, s rostoucím věkem počet členů klesá. Díky nízké velikosti členské základny celého KAS však nejsou rozdíly tak markantní. V největších třech oddílech vidíme (obr. 4) nejvyšší zastoupení v kategorii mužů, což se odráží v celkových podílech kategorií v KAS. V klubu TJ Sokol SG Plzeň – Petřín můžeme vidět dominantní postavení kategorií mladšího žactva. Hned 33 % z 273 členů evidujeme v této kategorii.

Obr. 4: Členská základna Plzeňského krajského atletického svazu za rok 2017

(zdroj: Vlastní zpracování, podkladová data: Český atletický svaz; podkladová vrstva: ArcČR)

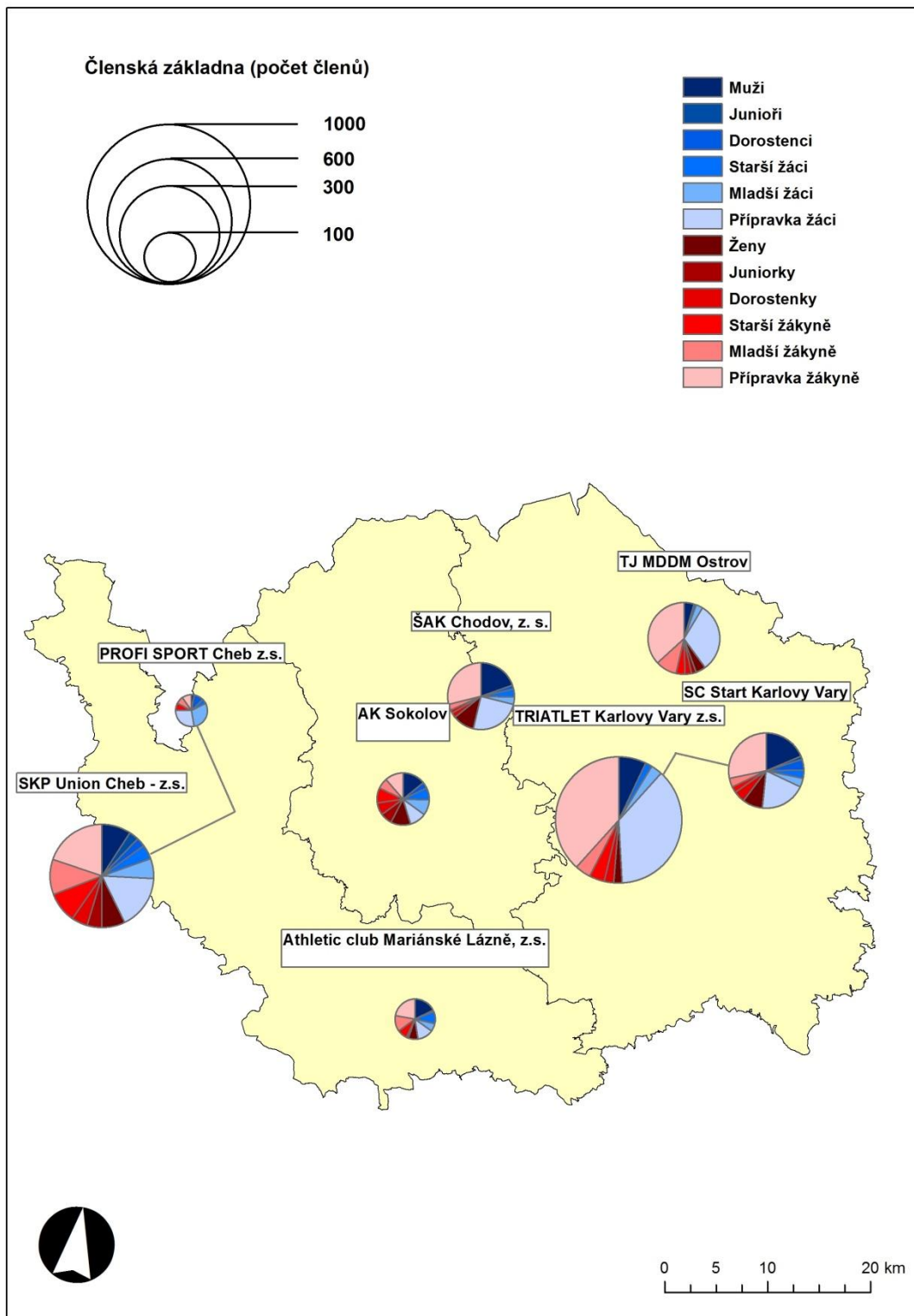

5.5 Karlovarský krajský atletický svaz

V Karlovarském KAS nalezneme nejméně atletických oddílů v ČR a to konkrétně 8. Nachází se zde také nejmenší členská základna v ČR. Celkem v KAS registrujeme 1 847 atletů. Z toho 885 mužů a 962 žen. V okrese Cheb se vyskytují tři atletické kluby, stejně tak v okrese Karlovy Vary. V okresních městech Karlovy Vary a Cheb nalezneme dva oddíly.

V krajském městě se nachází vůbec největší oddíl v kraji a to konkrétně TRIATLET Karlovy Vary. Tento oddíl čítá 623 členů. Druhým největším oddílem je SKP Union Cheb – z.s., který eviduje celkem 419 členů. V Chebu pak nacházíme nejmenší atletický oddíl. Je to PROFI SPORT Cheb z.s., kde registrujeme 40 členů. Zajímavostí je, že 2 největší oddíly, tvoří více než polovinu (56 %) členské základny KAS.

Když se podíváme na počty členů v jednotlivých kategoriích, téměř 55 % nacházíme v kategorii přípravek. V přípravkách registrujeme 1011 atletů. Ve většině oddílů tvoří tato kategorie nejpočetnější skupinu. Zajímavý je pohled na oddíl PROFI SPORT Cheb z.s., kde převládají mužské kategorie.

Obr. 5: Členská základna Karlovarského krajského atletického svazu za rok 2017

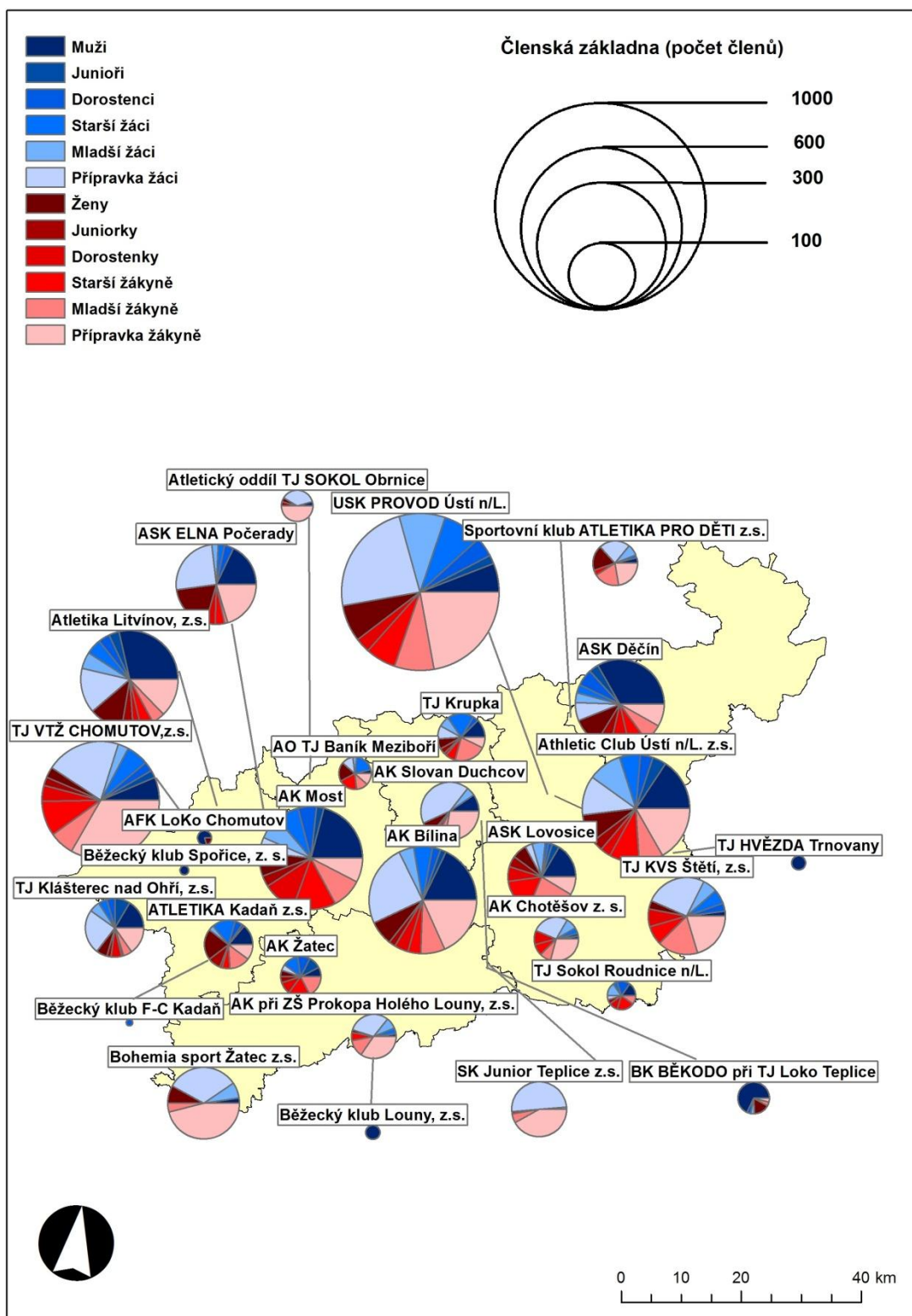
(zdroj: Vlastní zpracování, podkladová data: Český atletický svaz; podkladová vrstva: ArcČR)

5.6 Ústecký krajský atletický svaz

V Ústeckém KAS nalezneme 29 atletických oddílů. Členská základna Ústeckého krajského atletického svazu čítá 3 423 členů, z toho pak 1 728 mužů a 1 695 žen. Téměř ve všech okresech nacházíme minimálně 4 atletické kluby. Jediný okres Děčín eviduje pouze dva kluby. Vyskytuje se zde hned několik obcí, ve kterých se nachází více oddílů. V Ústí nad Labem, Žatci, Kadani, Lounech, Chomutově a Teplicích najdeme shodně po dvou klubech.

Svou velikostí vyniká jediný klub. Je jím USK PROVOD Ústí n/L. (613 členů), který téměř dvojnásobně převyšuje svým počtem členů druhý největší klub TJ VTŽ CHOMUTOV, z.s. (342 členů). V kraji pak nalezneme ještě 4 oddíly, které přesahují hranici 200 členů. Konkrétně to jsou Athletic Club Ústí n/L., z.s. (287 členů), AK Bílina (286 členů), AK Most (262 členů) a Atletika Litvínov, z.s. (235 členů). Hned 13 klubů v kraji nedosahuje počtu ani 50 členů. Nejmenšími z nich jsou Běžecký klub F-C Kodaň s jedním členem a Běžecký klub Spořice, z.s. se dvěma členy.

Přípravky tvoří 39 % členské základny KAS. Jedná se zde o nejpočetnější kategorii. S věkem jako ve většině krajů ubývá počet členů, což se mění v kategorii dospělých. Zde zaznamenáváme silný nárůst, zejména v kategorii mužů. Oproti Juniorské kategorii, kde evidujeme 149 členů, stoupl počet členů na 745. Ve větších oddílech tvoří kategorie přípravek téměř 50 % členské základny, výjimkou je například oddíl z Děčína, kde jsou přípravky kategorií s průměrnými hodnotami. Naopak v klubech Bohemia sport Žatec z.s., SK Junior Teplice z.s. a AK Slovan Duchov vidíme výraznou dominanci nejmladší kategorie. Stoprocentní zastoupení mužské kategorie vidíme v klubu TJ HVĚZDA Trnovany. Klub ovšem eviduje pouze 5 členů.

Obr. 6: Členská základna Ústeckého krajského atletického svazu za rok 2017

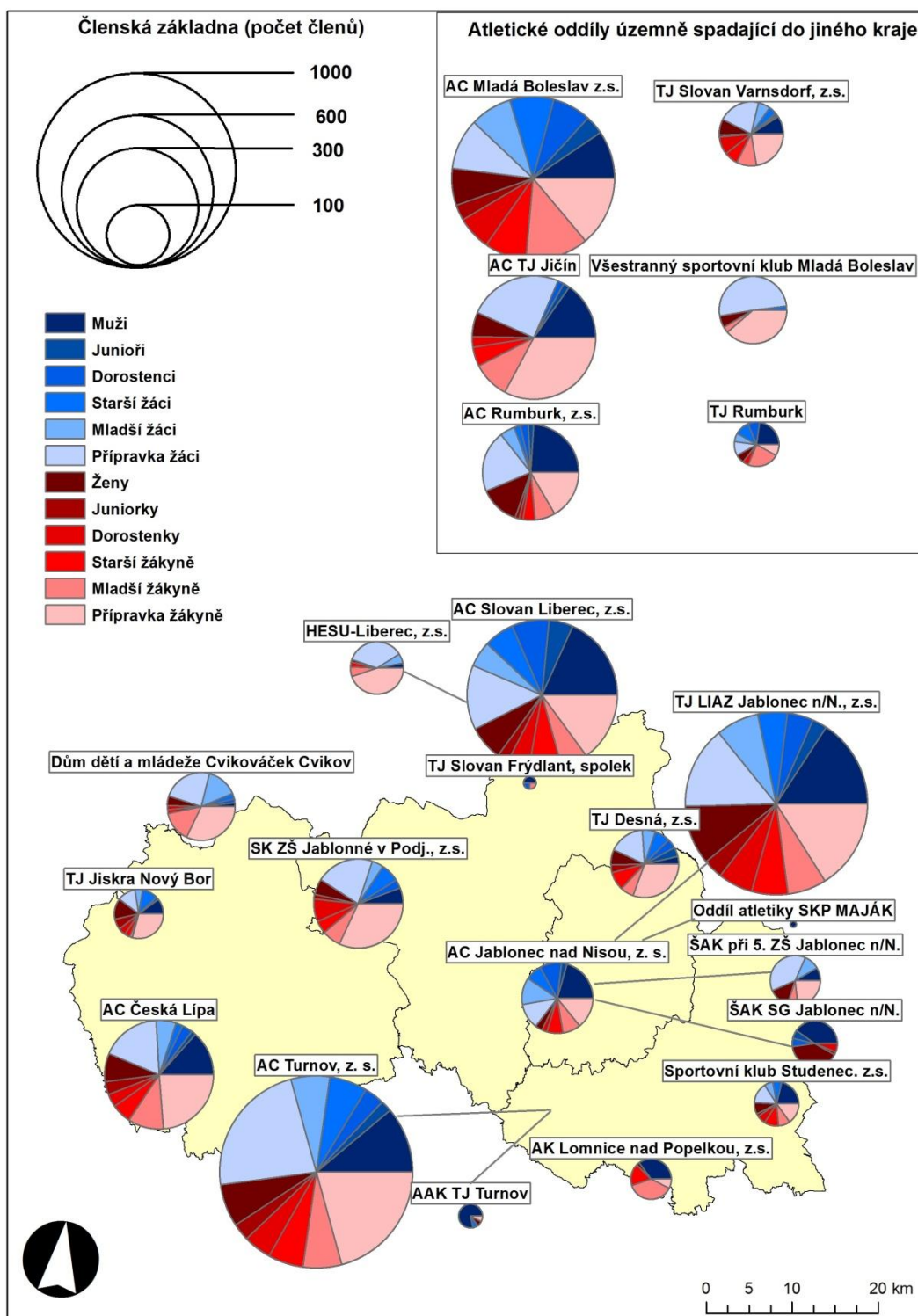
(zdroj: Vlastní zpracování, podkladová data: Český atletický svaz; podkladová vrstva: ArcČR)

5.7 Liberecký krajský atletický svaz

V Libereckém KAS se nachází 23 atletických oddílů. Liberecký krajský atletický svaz registruje 4 892 členů, z toho pak 2 453 mužů a 2 439 žen. V této členské základně jsou však započítáni i členové šesti klubů, které svou polohou nespádají pod Liberecký kraj. Jedná se o oddíly z Mladé Boleslavi, Jičína, Rumburku a Vansdorfu. Počty klubů v jednotlivých okresech jsou relativně vyrovnané a nenajdeme zde okres, který by počtem oddílů dominoval. To se však nedá říci o počtech klubů v obcích. V Jablonci nad Nisou nalezneme hned 5 atletických oddílů. Po dvou klubech pak v Turnově a Liberci.

Největším oddílem v Libereckém krajském atletickém svazu je oddíl AC Turnov, z.s., který eviduje 893 členů. Druhý největší je s nepatrným rozdílem klub TJ LIAZ Jablonec n/N., z.s. (803 členů). Mimo hranice kraje se pak nachází klub, který však spadá pod krajský atletický svaz. Je jím AC Mladá Boleslav z.s. Svou členskou základnou, čítající 641 atletů, se klub řadí na pomyslné třetí místo. Významným oddílem v kraji je také AC Slovan Liberec, z.s. Ten eviduje 546 členů. V kraji nacházíme několik dalších oddílů, kde registrují více než 150 členů. Nejmenším klubem v KAS je Oddíl atletiky SKP MAJÁK, kde najdeme pouze jednoho člena. Další dva oddíly pak mají méně než 15 členů, konkrétně to jsou TJ Slovan Frýdek, spolek (4 členové) a AAK TJ Turnov (14 členů).

Nejpočetnější kategorií v KAS je kategorie přípravek. Přípravka zákyň má převahu více než o 100 členů, oproti přípravce žáků. Ženské kategorie mají převahu v každé z kategorií, až v juniorské kategorii se počty srovnávají a v kategorii dospělých dokonce sledujeme jasnou dominanci mužské kategorie. Muži mají o 265 členů více, než ženy. U větších klubů vidíme vyrovnané podíly jednotlivých kategorií s mírnou převahou kategorie přípravek, případně s vyšším počtem členů v kategorii dospělých. U menších můžeme shlédnout jistou specializaci na některé z kategorií. Většinou se jedná o specializaci na kategorii přípravek. Jako příklad si můžeme uvést Všestranný sportovní klub Mladá Boleslav a HESU Liberec, z.s. Schéma kategorií, které se neslučuje s trendem, sledujeme u klubu AK Lomnice nad Popelkou, z.s. Zde vidíme, že v mládežnických kategoriích klub eviduje pouze ty ženské, naopak v dospělých už vidíme pouze kategorii mužů.

Obr. 7: Členská základna Libereckého krajského atletického svazu za rok 2017

(zdroj: Vlastní zpracování, podkladová data: Český atletický svaz; podkladová vrstva: ArcČR)

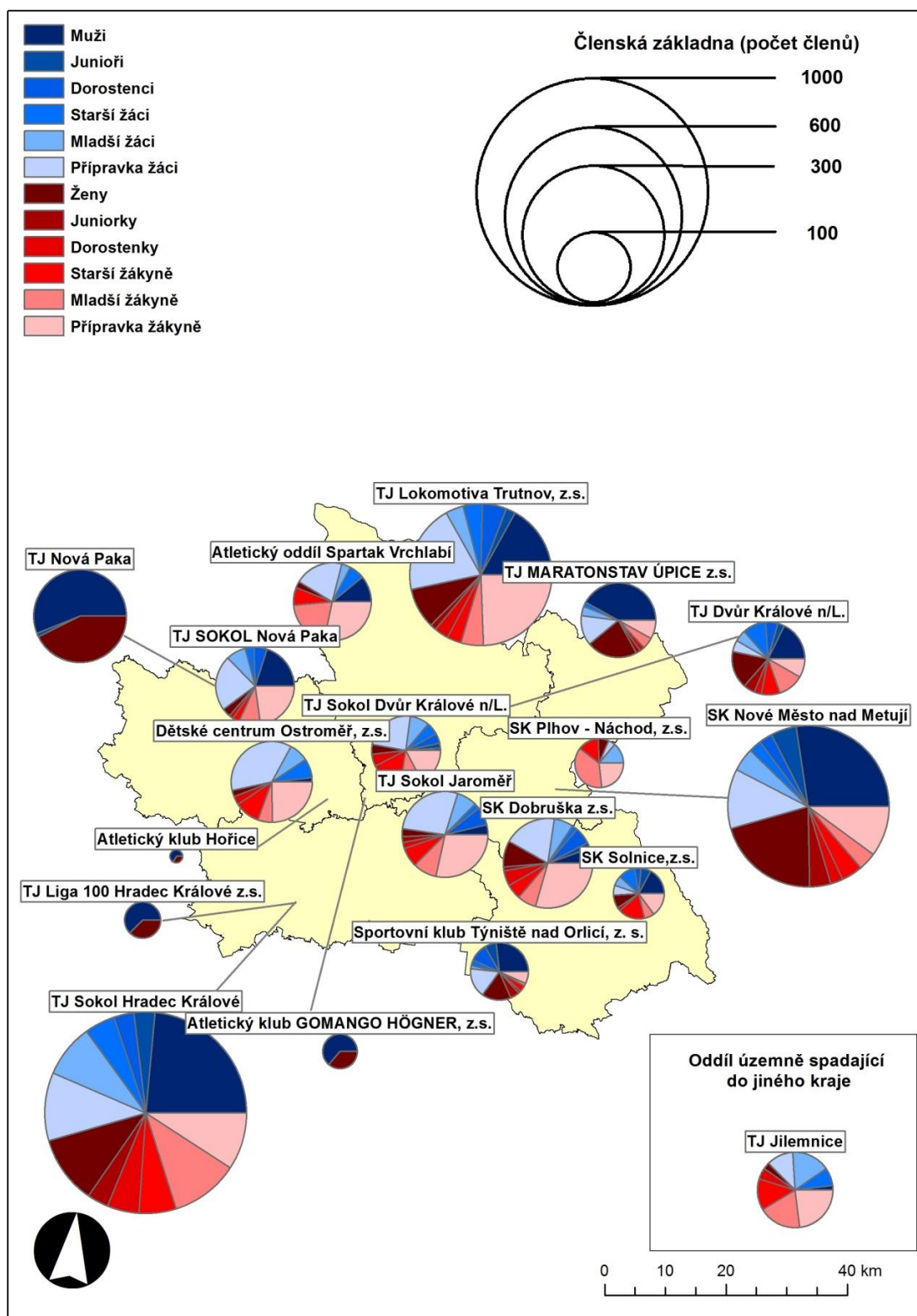
5.8 Královéhradecký krajský atletický svaz

V Královéhradeckém KAS se nachází 19 atletických oddílů. Královéhradecký krajský atletický svaz sdružuje 2 946 členů, z toho 1537 mužů a 1409 žen. Počty oddílů v jednotlivých okresech jsou relativně vyrovnané. V obcích tomu není jinak. Více než jeden oddíl nalezneme v Hradci Králové, ve Dvoře Králové a v obci Nová Paka. Do krajského atletického svazu spadá i oddíl z Jilemnice, který však svou polohou spadá pod kraj Liberecký.

V kraji nalezneme 3 kluby, které velikostí své členské základny vysoce převyšují ostatní. Největším oddílem je TJ Sokol Hradec Králové, ve kterém registrujeme 740 členů. Další 2 větší kluby jsou TJ Lokomotiva Trutnov, z.s. (366 členů) a SK Nové Město nad Metují (474 členů). Většina klubů se pak pohybuje mezi 50 a 150 členy. Nejmenším klubem je atletický klub Hořice, který eviduje pouze 3 členy.

Královéhradecký kraj má jeden z nejvyrovnanějších KAS, co do počtu členů v jednotlivých kategoriích. Počty členů v dospělých kategoriích dokonce nepatrně převyšují počty členů v kategorii přípravek. Tuto skutečnost nacházíme pouze v Královéhradeckém KAS, Plzeňském KAS a Praze. Členské základny dvou největších oddílů mají nejvyšší zastoupení kategorie dospělých, což značně ovlivňuje celkové podíly kategorií v kraji. V mapě (obr. 8) pak vidíme i oddíly, které se na dospělé kategorie specializují. Jedná se například o kluby TJ Nová Paka a TJ Liga 100 Hradec Králové z.s. Kategorie přípravek má pak největší zastoupení v klubech TJ Sokol Jaroměř a Dětské centrum Ostroměř, z.s. Za zmínku stojí i vyšší zastoupení kategorie mladšího žactva v oddílu SK Pihov – Náchod, z.s. Jedná se však o menší oddíl a tak počet členů v této kategorii neovlivňuje podíl kategorií v KAS.

Obr. 8: Členská základna Královéhradeckého krajského atletického svazu za rok 2017

(zdroj: Vlastní zpracování, podkladová data: Český atletický svaz; podkladová vrstva: ArcČR)

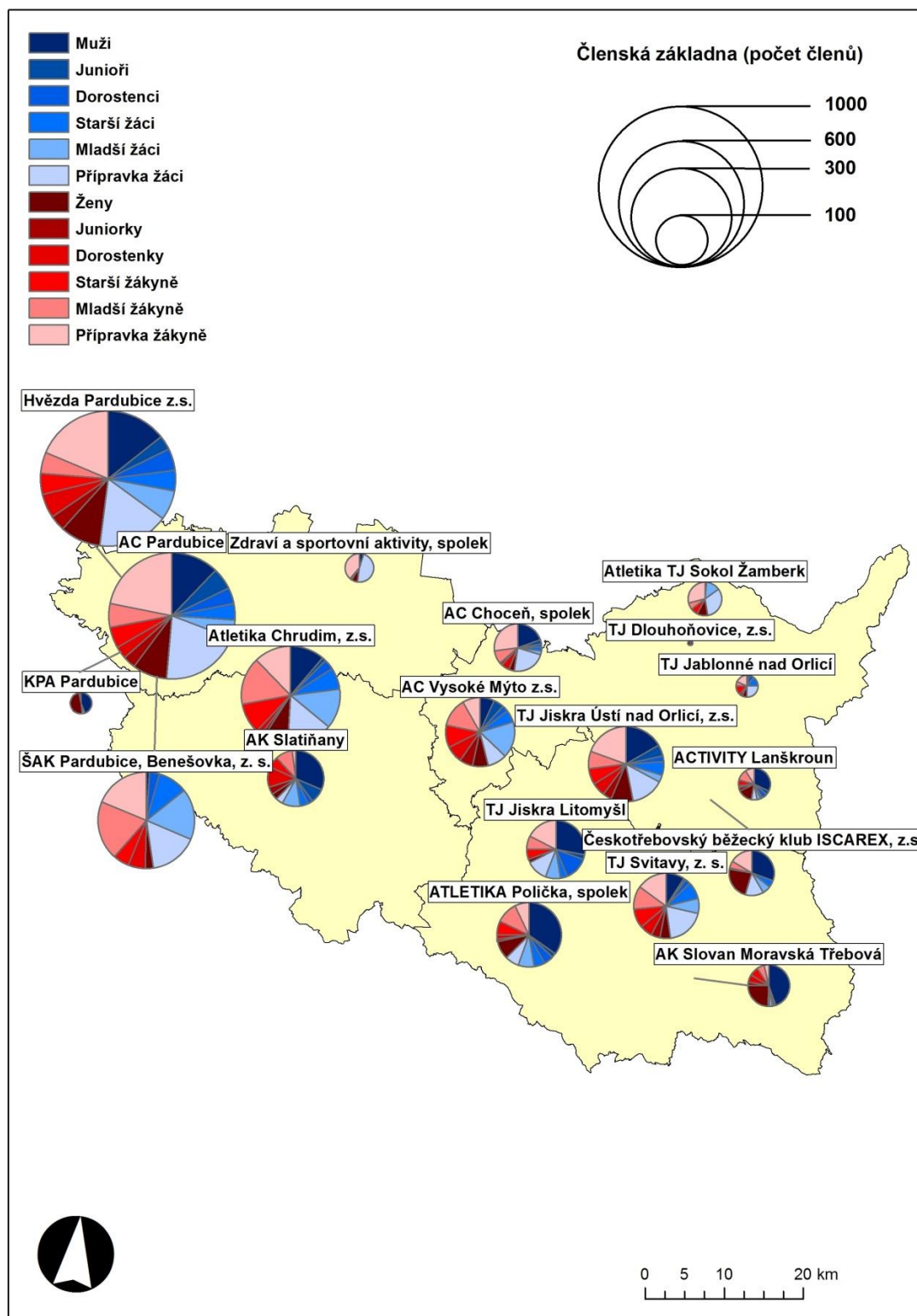

5.9 Pardubický krajský atletický svaz

V Pardubickém krajském atletickém svazu nalezneme 19 atletických oddílů, které dohromady evidují 3 645 členů. Mírně převažují mužské kategorie, které čítají 1 895 členů, ženské kategorie pak tvoří 1 750 členů. Nejvíce oddílů se nachází v okrese Ústí nad Orlicí a to konkrétně 8. Jedná se však o menší oddíly, ve srovnání s kluby v okrese Pardubice. Jen 2 atletické oddíly se nacházejí v okrese Chrudim. Jedinou obcí s více kluby jsou Pardubice, kde nalezneme hned 5 atletických oddílů. Kluby z krajského města tvoří 47 % členské základny KAS.

Největším klubem v kraji je se svými 671 členy Hvězda Pardubice z.s. Počtem členů je mu nejbližší druhý Pardubický oddíl s názvem AC Pardubice. V klubu registrujeme 595 členů. V kraji se pak nacházejí už jen 2 oddíly s členskou základnou nad 300 členů. Jsou jimi Atletika Chrudim, z.s. (383 členů) a třetí pardubický klub ŠAK Pardubice, Benešovka, z.s. (373 členů). Jedním z nejmenších oddílů v ČR je pak klub TJ Dlouhoňovice, z.s., kde evidujeme pouze 2 členy. Svým nízkým počtem členů vyčnívají další kluby a to KPA Pardubice (27 členů) a TJ Jablonné nad Orlicí (28 členů).

V KAS nalezneme nejvyšší počty členů v kategorii přípravek. S věkem se stavy jednotlivých kategorií snižují. Výjimkou jsou dospělé kategorie. V kategorii mužů (561 členů) dokonce registrujeme podobná čísla, jako u přípravek žáků (568 členů) i přípravek žákyň (598 členů). Ve větších klubech mírně převažují kategorie přípravek, u středně velkých oddílů se pak rozdíl zmenšují. Dominanci mužských kategorií vidíme například u klubu ATILETIKA Polička, spolek, AK Slatiňany a AK Slovan Moravská Třebová.

Obr. 9: Členská základna Pardubického krajského atletického svazu za rok 2017

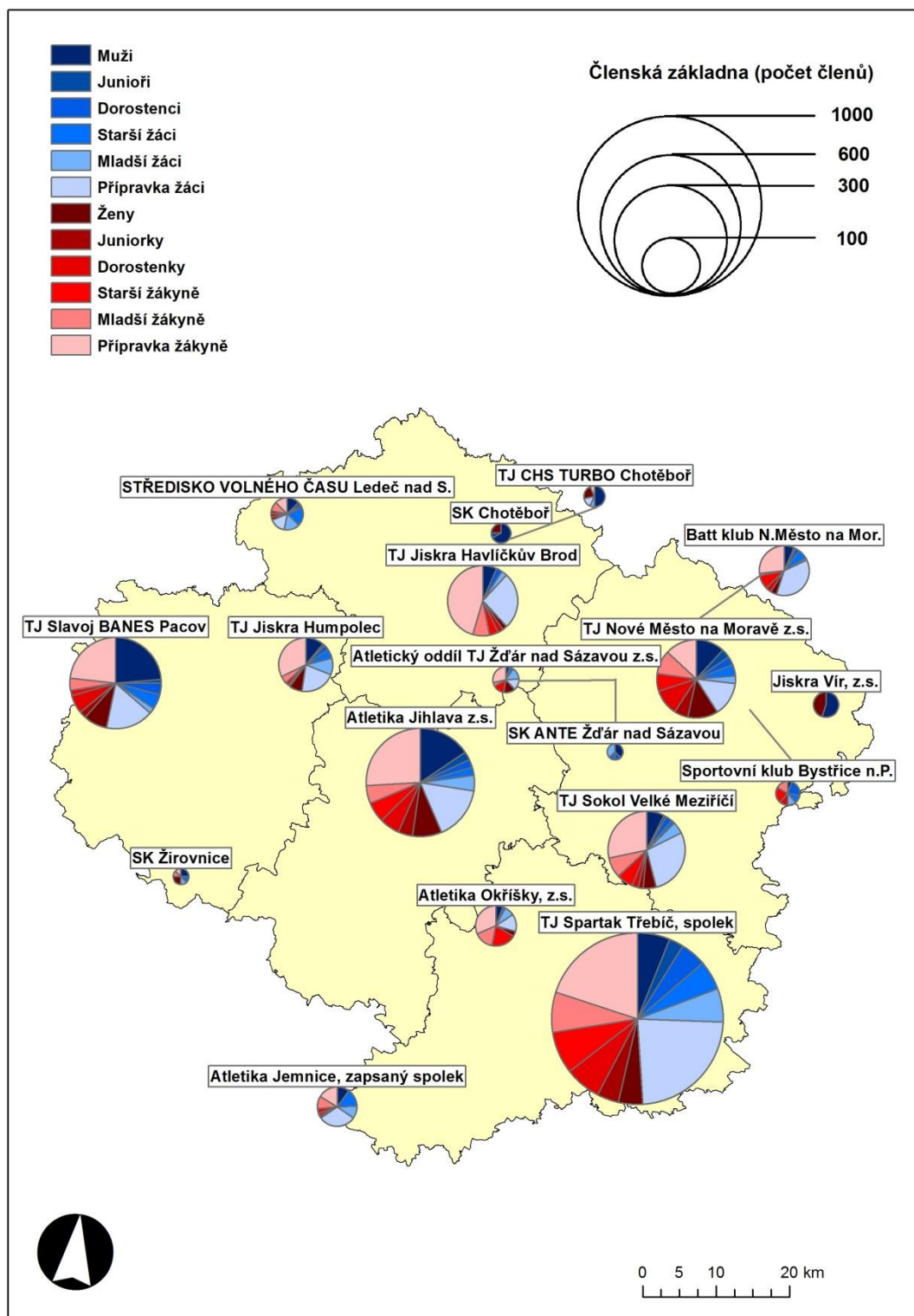
(zdroj: Vlastní zpracování, podkladová data: Český atletický svaz; podkladová vrstva: ArcČR)

5.10 Krajský atletický svaz Vysočina

V KAS vysočina se nachází 18 atletických oddílů. Členská základna Krajského atletického svazu Vysočina patří k nejmenším v ČR a tvoří ji 2 486 členů. Mírně zde převažují ženské kategorie. Evidujeme 1194 mužů a 1292 žen. Mezi okresy najdeme značné rozdíly. V okrese Jihlava nacházíme jediný atletický klub, zatímco v okrese Žďár nad Sázavou jich je sedm. V kraji se nachází tři obce se dvěma kluby. Jedná se o obce Žďár nad Sázavou, Nové Město na Moravě a Chotěboř.

Jednoznačně největším oddílem v KAS je TJ Spartak Třebíč, spolek, ve kterém registrujeme 923 členů, což je 37 % členské základny KAS. Druhý největší oddíl s výrazně nižší členskou základnou je Atletika Jihlava z.s. s 367 členy. Nad 200 členů má pak už jen TJ Slavoj BANES Pacov (261). V KAS se nachází mnoho klubů s velmi nízkou členskou základnou. Méně než 40 členů má hned 8 oddílů. Nejmenší z nich jsou SK Žirovnice a SK ANTE Žďár nad Sázavou, které čítají shodně 8 členů.

Kategorie s největším podílem na členské základně jsou přípravky, které tvoří téměř 43 %. Druhá nejvyšší čísla nacházíme v kategorii dospělých, kde však muži (283) převažují nad ženami (166). Ve všech ostatních kategoriích převažují ženské složky nad mužskými. Od přípravek počty členů v jednotlivých kategoriích klesají. Zvýšení členské základny pak evidujeme až v kategorii dospělých. V menších oddílech vidíme, že pochopitelně sdružují jen některé kategorie. Například v klubu Jiskra Vír, z.s. nalezneme pouze 20 dospělých členů.

Obr. 10: Členská základna krajského atletického svazu Vysočina za rok 2017

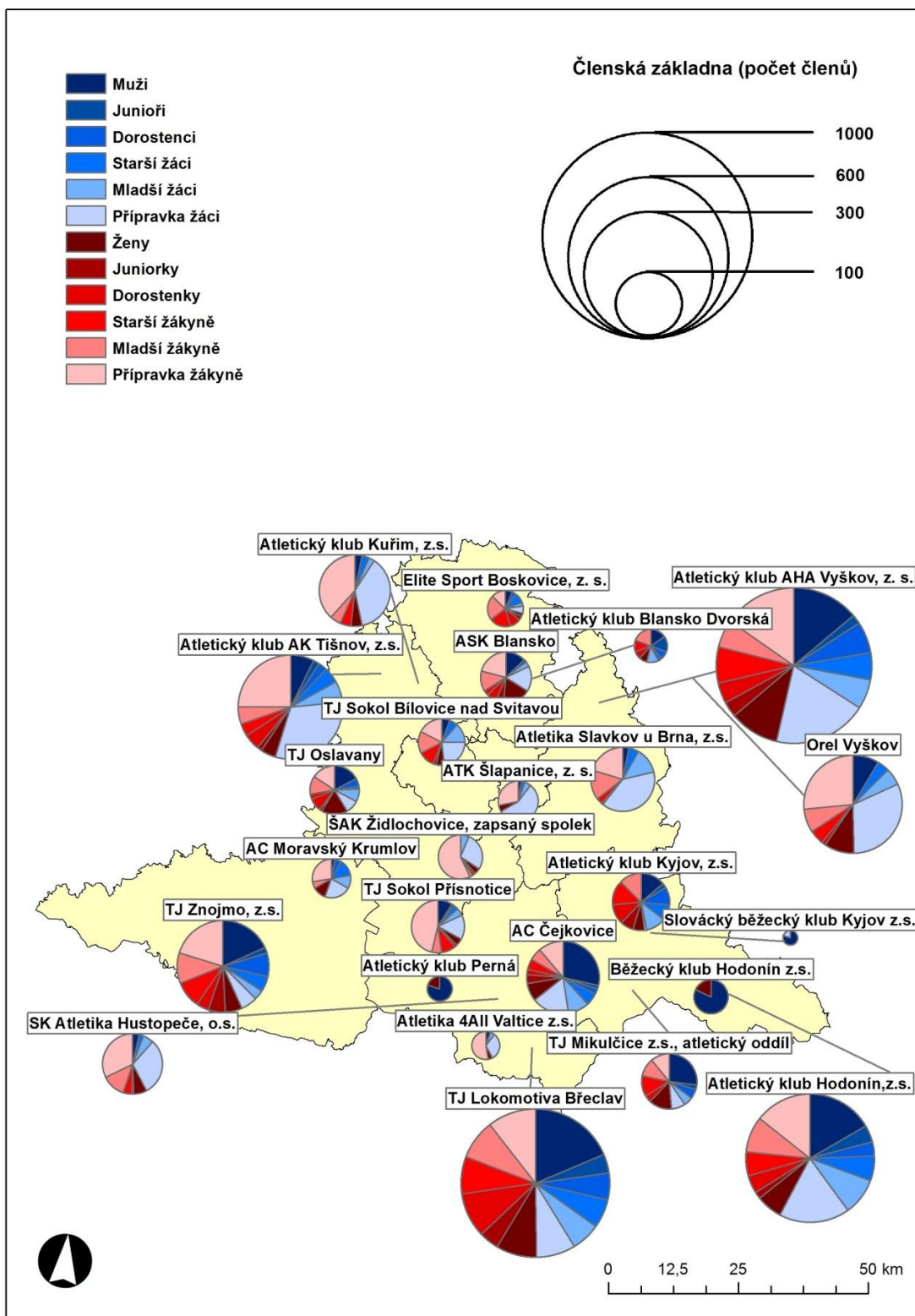
(zdroj: Vlastní zpracování, podkladová data: Český atletický svaz; podkladová vrstva: ArcČR)

5.11 Jihomoravský krajský atletický svaz

V Jihomoravském KAS se nachází 40 atletických oddílů, což je druhý nejvyšší počet v ČR. Nalezneme zde také druhou největší členskou základnu v ČR, kterou tvoří 7 286 atletů. V této základně pak registrujeme převahu mužských kategorií s počtem 3 847 členů. Členů v ženských kategoriích evidujeme 3 439. Největší počet klubů nalezneme v okrese Brno – město. Zde se nachází 14 atletických oddílů, zatímco nejméně jich najdeme v okrese Znojmo, konkrétně dva. Až na Brno, které má jako obec druhý nejvyšší počet oddílů v ČR, nalezneme ve většině obcí jeden, maximálně dva oddíly. Brněnské atletické kluby tvoří 55 % členské základny celého KAS.

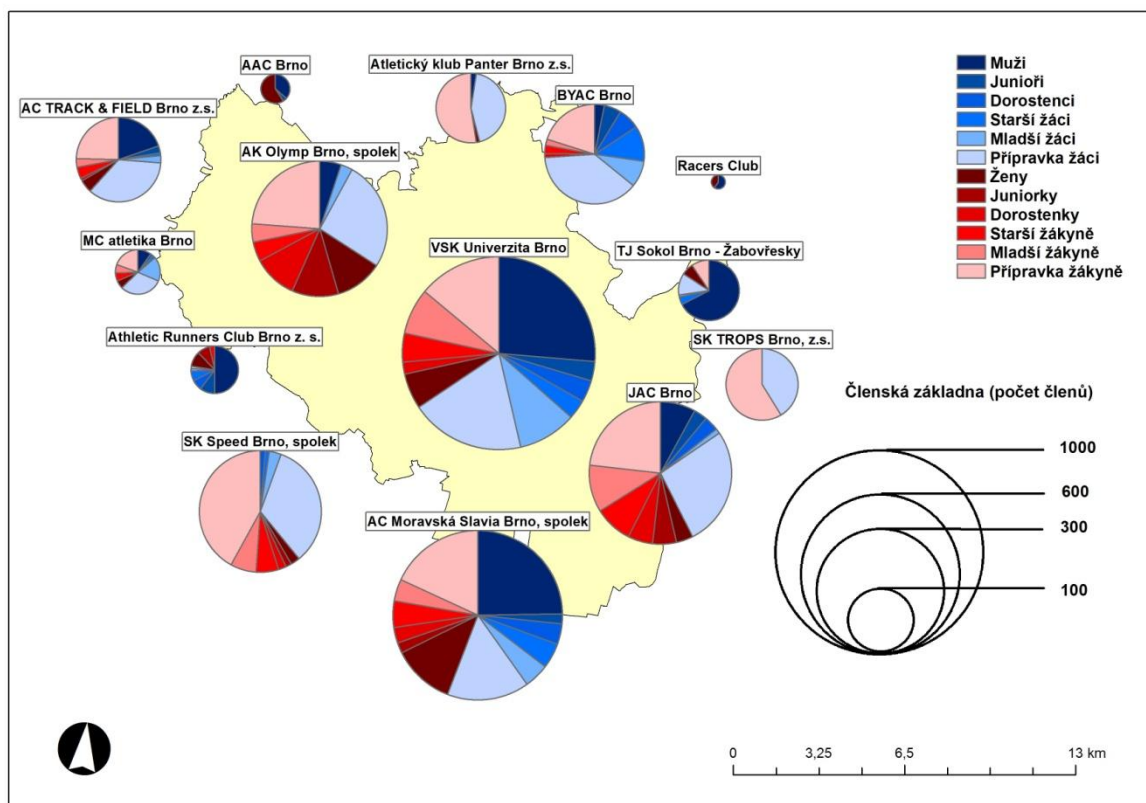
V krajském městě nalezneme jeden z největších oddílů v ČR. S členskou základnou čítající 960 členů je jím VSK Univerzita Brno. Druhým největším oddílem je AC Moravská Slavia Brno, spolek, který eviduje 740 členů. V Brně se nachází několik dalších klubů, které velikostí své členské základny převyšují ostatní kluby. Několik klubů s vyšší členskou základnou nalezneme i mimo Brno. Jsou jimi například Atletický klub AHA Vyškov, z.s. (584 členů), TJ Lokomotiva Břeclav (531 členů), nebo Atletický klub Hodonín, z.s. (398 členů). Nejmenšími kluby jsou s pěti členy Slovácký běžecký klub Kyjov z.s. a Racers Club z Brna. Atletický oddíl OB Veselice, z.s. se v mapě (obr. 11) nevyskytuje, jelikož nemá ani jednoho člena.

V klubech jsou poměry členů v jednotlivých kategoriích různorodé. Největší oddíly nestaví svou členskou základnu na kategorii přípravek, ale soustředí se na více kategorií. U většiny menších klubů pak vidíme zaměření spíše na přípravky. Rozdíly můžeme vidět i v zaměření oddílů na pohlaví. Například v oddílu VSK Univerzita Brno vidíme dominanci mužských kategorií, zatímco v klubu AK Olymp Brno, spolek evidujeme převahu ženských kategorií. Příčinou mohou být například soutěže, kterých se oddíly účastní. Jako zajímavost pak můžeme uvést kluby SK Speed Brno, spolek se 75 % členské základny v kategorii přípravek, a Běžecký klub Hodonín z.s., který tvoří ze 100 % kategorie dospělých.

Obr. 11: Členská základna Jihomoravského krajského atletického svazu za rok 2017

(zdroj: Vlastní zpracování, podkladová data: Český atletický svaz; podkladová vrstva: ArcČR)

Obr. 12: Členská základna Brna za rok 2017 – Jihomoravský krajský atletický svaz

(zdroj: Vlastní zpracování, podkladová data: Český atletický svaz; podkladová vrstva: ArcČR)

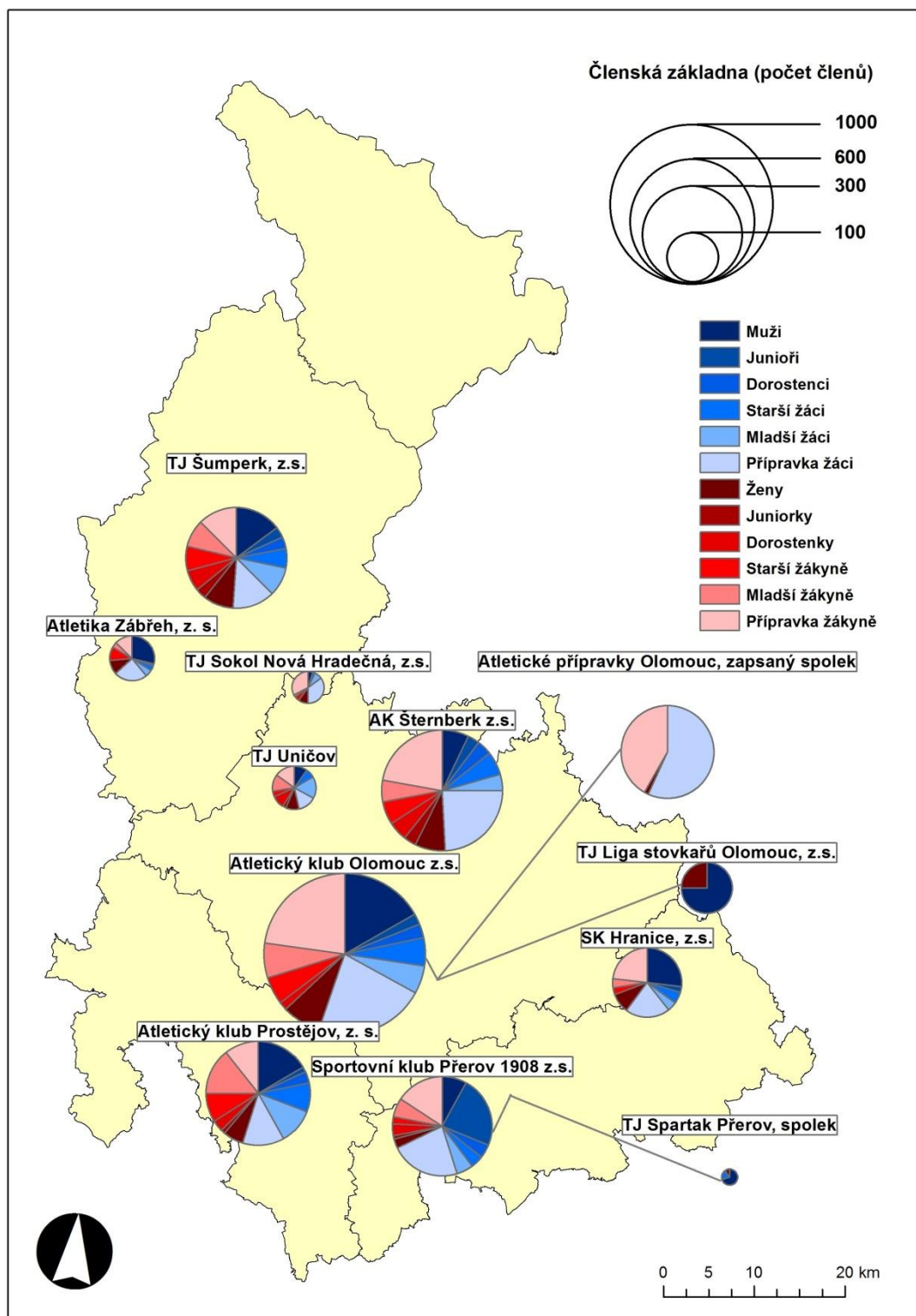
5.12 Krajský atletický svaz Olomouc

V Olomouckém KAS nalezneme celkem 12 atletických oddílů. V KAS registrujeme 3 544 evidovaných členů, z toho 1950 mužů a 1594 žen. Jediným okresem bez atletického oddílu je okres Jeseník. Nejvyšší zastoupení oddílů má okres Olomouc, kde nalezneme hned polovinu oddílů v kraji. V samotném krajském městě nalezneme hned tři atletické oddíly. Tyto oddíly sdružují 41 % členů z celé členské základny v KAS. Jediným dalším městem v kraji s více oddíly je Přerov, kde jsou registrovány dva atletické oddíly.

Oddílem s nejvyšší členskou základnou v kraji je Atletický klub Olomouc, z.s. Jeho členská základna čítá 1016 členů. Další významnější klub se nachází v obci Šternberk. AK Šternberk eviduje 571 členů. Kluby s vyšší členskou základnou můžeme najít i v Šumperku (399 členů) a Prostějově (423 členů). Naopak nejmenším klubem v KAS je oddíl TJ Spartak Přerov, kde se nachází pouze 10 evidovaných atletů. Druhý nejmenší oddíl čítá 40 členů a nachází se v Nové Hradečné.

Většina oddílů v kraji má zastoupení téměř všech kategorií. V kraji nalezneme i několik výjimek. Oddíl TJ Liga stovkařů Olomouc tvoří dvě dospělé kategorie mužů a žen. Klub tvoří pouze 102 členů, ale počet v kategorii mužů a žen je zde druhý nejvyšší v KAS (100). Opačným extrémem je oddíl Atletické přípravy Olomouc, zapsaný spolek. U tohoto klubu je již z názvu patrné, že sdružuje členy hlavně v kategorii přípravek. Z celkového počtu 336 členů registrujeme 328 členů v kategorii přípravek. Z přiložené mapy můžeme vyčíst, že u velké části oddílů tvoří kategorie přípravek nejvýznamnější část členské základny (obr. 13).

Obr. 13: Členská základna krajského atletického svazu Olomouc za rok 2017

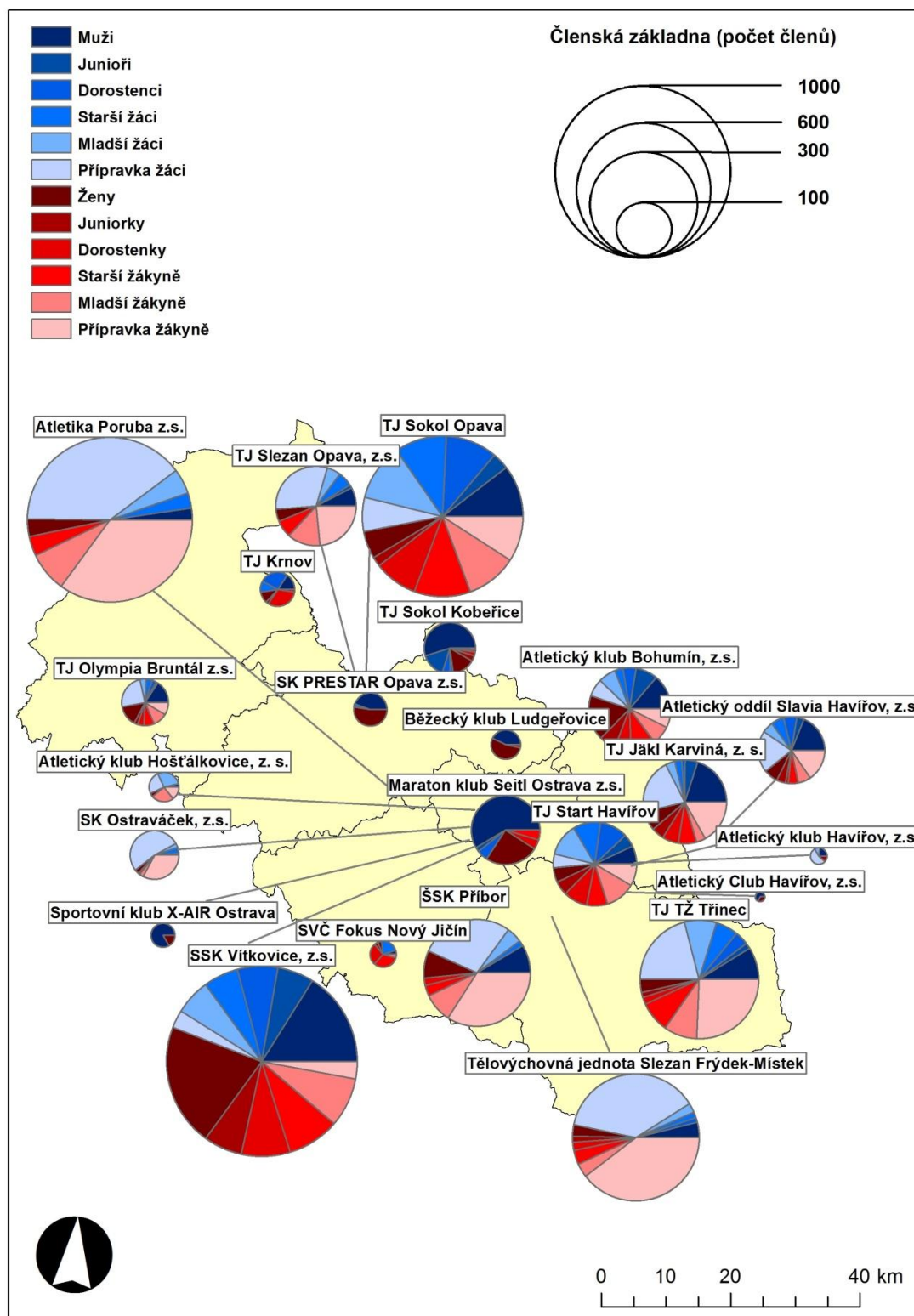
(zdroj: Vlastní zpracování, podkladová data: Český atletický svaz; podkladová vrstva: ArcČR)

5.13 Moravskoslezský krajský atletický svaz

V Moravskoslezském KAS nalezneme 24 atletických oddílů, které dohromady tvoří členskou základnu s počtem 5 786 členů. Mužské i ženské kategorie se v počtech členů téměř shodují. Mužské kategorie tvoří 2 889 členů a ženské 2 897 členů. Nejslabší zastoupení klubů v kraji vidíme v okrese Bruntál. Zde se nacházejí pouze 2 oddíly. Nejsilnější pak v okrese Ostrava město. Z toho vyplývá dominance Ostravy mezi obcemi. V Ostravě se nachází hned 6 oddílů. Více než jeden nalezneme i v Havířově (4) a v Opavě (3).

Největším oddílem je klub z Ostravy. Je to oddíl s názvem SSK Vítkovice, z.s., které jsou se svými 1 167 největším oddílem na Moravě a třetím největším v ČR. V KAS nalezneme další 2 oddíly, které se díky své velikosti členské základny mohou řadit mezi největší v ČR. Jsou jimi Atletika Poruba z.s., kde registrujeme 875 členů a TJ Sokol Opava, který eviduje 830 členů. V kraji nacházíme několik dalších významných oddílů jako například Tělovýchovná jednota Slezan Frýdek Místek (518 členů) a TJ TŽ Třinec (452 členů). Svým počtem členů se však nemohou rovnat největším oddílům v kraji. Nalezneme zde však i klub, který se v mapě (obr. 14) nevyskytuje, jelikož neeviduje jediného člena (ŠSK Příbor). Nejmenší kluby, které členy evidují, nalezneme v Havířově. Atletický Club Havířov, z.s. má pouhé 3 členy, Atletický klub Havířov, z.s. jich má o 6 více.

Nejpočetnější kategorií v KAS jsou přípravy. Tvoří 36 % podílu na všech kategoriích. S vyšším věkem klesá počet členů. Trend se opět zastavuje v kategorii dospělých. Tato kategorie pak tvoří 22 % členské základny v KAS. Ve Vítkovickém oddílu vidíme dominanci kategorie žen a mužů. Nejmenší podíl na členské základně mají přípravy. Kategorie dospělých tvoří základní kámen spíše u menších oddílů. Výjimku vidíme v Porubě, kde jasně převládají kategorie přípravek. U takto velkého klubu je sledovaná dominance jedné kategorie velmi vzácná. Přípravy zde tvoří 73 % z celkového počtu členů, což je velmi vysoké číslo. V kraji to však není jediný velký klub, kde převládá kategorie přípravek. Oddíl z Frýdku Místku eviduje dokonce 77 % členů ve výše zmíněné kategorii.

Obr. 14: Členská základna Moravskoslezského krajského atletického svazu za rok 2017

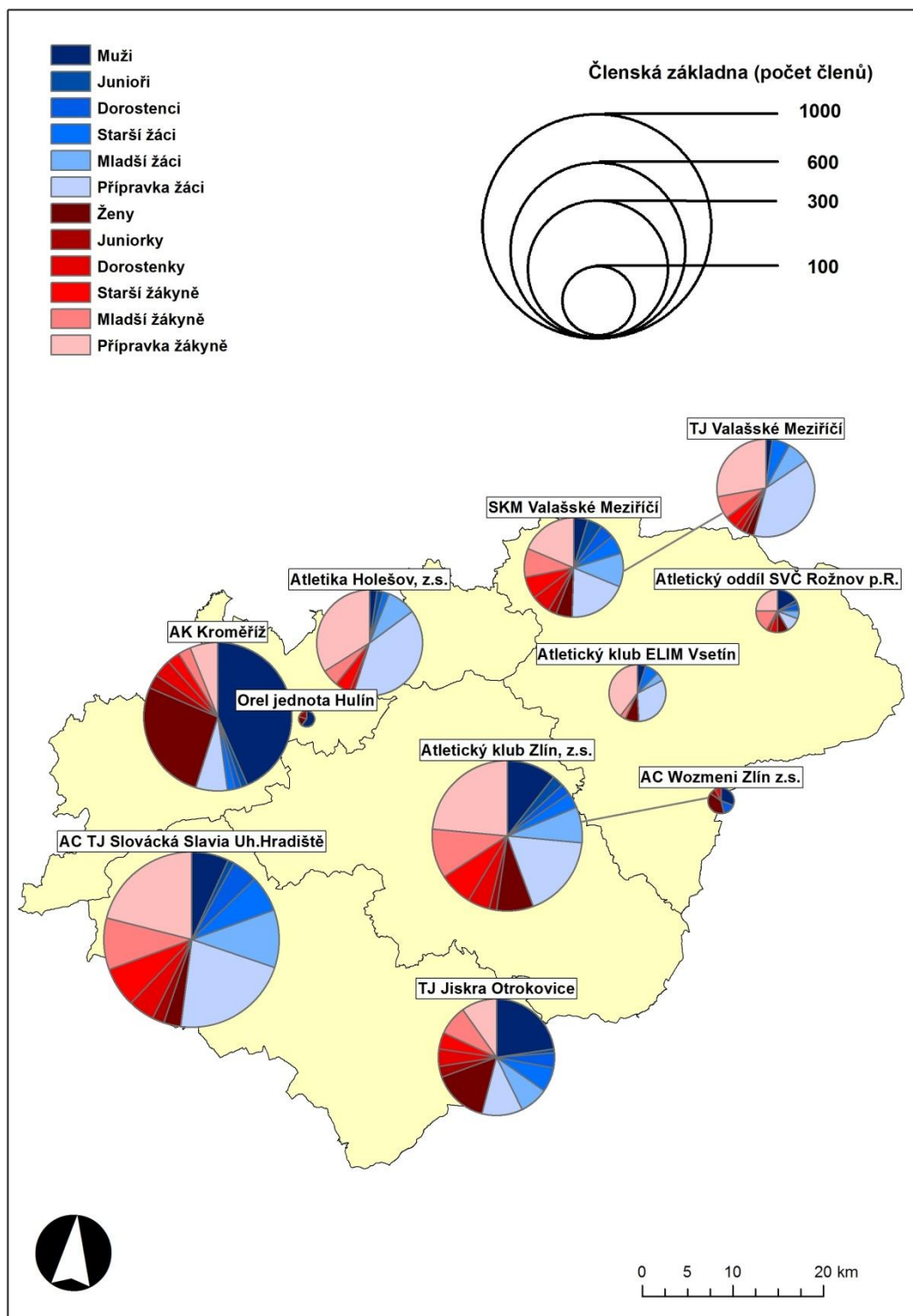
(zdroj: Vlastní zpracování, podkladová data: Český atletický svaz; podkladová vrstva: ArcČR)

5.14 Zlínský krajský atletický svaz

Ve Zlínském KAS nalezneme 11 atletických klubů. Zlínský krajský atletický svaz patří k nejmenším v ČR. Členskou základnu tvoří 2 453 atletů, z toho 1259 mužů a 1194 žen. Nejvíce oddílů evidujeme v okrese Vsetín a to konkrétně čtyři. Nejméně pak v okrese Uherské Hradiště, kde se nachází pouze jeden atletický klub. Dva atletické kluby registrujeme ve městech Zlín a Valašské Meziříčí.

Největším oddílem v kraji je AC TJ Slovácká Slavia Uh. Hradiště. Klub má přesně 600 členů. Dalšími kluby s vyšší členskou základnou jsou Atletický klub Zlín, z.s. (442) a AK Kroměříž (430). Nejmenším oddílem je Orel jednotá Hulín, který čítá 5 členů. Velmi nízký počet členů má také klub AC Wozmeni Zlín z.s., kde registrujeme 13 členů.

Z přiložené mapy (obr. 15) můžeme vidět, že je v KAS dominantní kategorie přípravek. Tato kategorie zde tvoří necelých 40 %. Druhou nejpočetnější kategorií jsou dospělí, kteří tvoří zhruba čtvrtinu členské základny KAS. Kategorie dospělých tvoří významnou část například v klubu AK Kroměříž a to konkrétně 70 %. Tato kategorie tvoří většinu členské základny i ve dvou nejmenších klubech v kraji. Přes 70 % procent má kategorie přípravek v klubu Atletika Holešov, z.s.

Obr. 15: Členská základna Zlínského krajského atletického svazu za rok 2017

(zdroj: Vlastní zpracování, podkladová data: Český atletický svaz; podkladová vrstva: ArcČR)

5.15 Souhrnné zhodnocení členské základny Českého atletického svazu

V celé České republice evidujeme 78 756 atletů. Při rozdělení členské základny dle pohlaví, mají převahu kategorie mužů. Mužské kategorie tvoří 42 663 členů (54 % členské základny), zatímco ženské kategorie registrují jen 36 093 členů.

Nejpočetnější členskou základnu nalezneme v Praze (28 638 členů). Několik krajských atletických svazů svou velikostí převyšuje ostatní. Jedná se o Středočeský krajský atletický svaz (5 896 členů), Jihomoravský krajský atletický svaz (7 286 členů), Moravskoslezský krajský atletický svaz (5 786 členů) a Liberecký krajský atletický svaz (4 892 členů). Členské základny ostatních krajských atletických svazů se pohybují zhruba od 2 500 do 3 500 členů. Výjimkou je Karlovarský krajský atletický svaz. Zde členskou základnu tvoří pouze 1 847 atletů.

Struktura členské základny podle věkových kategorií je téměř shodná u všech krajských atletických svazů. Kdybychom opomenuli oddíl Prague International Marathon, nejpočetnější kategorie jsou jednoznačně kategorie přípravek žáků a přípravek zákyň. Členské základny těchto kategorií jsou relativně vyrovnané. Konkrétně v ČR evidujeme 11 969 přípravek žáků a 12 511 přípravek zákyň. Počty členů v jednotlivých kategoriích výrazně klesají s věkem. Zajímavostí je, že kategorie přípravek tvoří 31 % členské základny ČAS, zatímco kategorie juniorů pouze 0,04 %. Výjimkou jsou kategorie dospělých, kde se dostáváme zpět na hodnoty z kategorie přípravek. Jasnou dominanci má kategorie mužů (20 632 mužů). Příčinou je 10 535 mužských členů klubu Prague International Marathon. Členská základna tohoto klubu tvoří více než 50 % mužské kategorie v ČR. Velmi početnou kategorií jsou ženy (11 190 členů). Opět zde však musíme brát v úvahu 5 661 žen v klubu Prague International Marathon.

Struktura členské základny podle pohlaví je ve většině krajských atletických svazů vyrovnaná. Výjimku tvoří Pražský atletický svaz, kde registrujeme rozdíl nejvýraznější. V mužských kategoriích nalezneme téměř o 6 000 členů více než žen. V ostatních KAS najdeme největší rozdíl u Jihomoravského KAS a KAS Olomouc. V těchto krajských atletických svazech sledujeme převahu mužů, zhruba o 400 členů.

Tab. 2: Členská základna krajských atletických svazů v roce 2017.

Krajský atletický svaz	počet atletických oddílů	celkový počet členů
Praha	49	28 638
Středočeský	35	5 896
Jihočeský	25	3 052
Plzeňský	18	2 862
Karlovarský	8	1 847
Ústecký	29	3 423
Liberecký	23	4 892
Královéhradecký	19	2 946
Pardubický	19	3 645
Vysočina	18	2 486
Jihomoravský	40	7 286
Olomouc	12	3 544
Moravskoslezský	24	5 786
Zlínský	11	2 453
ČAS	330	78 756

zdroj: vlastní zpracování, podkladová data: ČAS

Tab. 3: Členská základna krajských atletických svazů v roce 2017 – kategorie dorostenců, juniorů a dospělých.

Krajský atletický svaz	muži	ženy	junioři	juniorčky	dorostenci	dorostenky
Praha	13 313	6 844	256	236	320	403
Středočeský	799	441	91	84	179	196
Jihočeský	462	303	55	64	91	122
Plzeňský	503	336	89	98	116	177
Karlovarský	192	108	25	35	37	66
Ústecký	476	269	74	75	119	146
Liberecký	667	402	118	118	216	224
Královéhradecký	619	388	77	67	99	96
Pardubický	561	314	113	94	143	164
Vysočina	283	166	51	77	92	139
Jihomoravský	1 131	535	159	200	244	283
Olomouc	537	269	75	50	99	112
Moravskoslezský	720	575	180	161	268	286
Zlínský	369	240	41	53	70	101
ČAS	20 632	11 190	1 404	1 412	2 093	2 515

zdroj: vlastní zpracování, podkladová data: ČAS

Tab. 4: Členská základna krajských atletických svazů v roce 2017 – žakovské kategorie.

Krajský atletický svaz	starší žáci	starší žákyně	mladší žáci	mladší žákyně	přípravka žáci	přípravka žákyně
Praha	419	538	618	845	2 365	2 481
Středočeský	293	360	391	497	1 202	1 363
Jihočeský	132	195	147	248	565	668
Plzeňský	139	229	175	283	306	411
Karlovarský	63	99	90	121	478	533
Ústecký	195	240	211	285	653	680
Liberecký	259	298	305	403	888	994
Královéhradecký	122	169	187	242	433	447
Pardubický	200	232	310	348	568	598
Vysočina	116	163	133	174	519	573
Jihomoravský	283	409	419	488	1 611	1 524
Olomouc	193	188	214	245	832	730
Moravskoslezský	301	397	360	446	1 060	1 032
Zlínský	112	134	178	189	489	477
ČAS	2 827	3 651	3 738	4 814	11 969	12 511

zdroj: vlastní zpracování, podkladová data: ČAS

Nejvíce oddílů nacházíme v Praze, konkrétně 49. Nejméně pak v Karlovarském kraji, kde nalezneme pouhých 8 oddílů (tab. 2). Jediným okresem v celé České republice, kde nenajdeme žádný atletický oddíl, je okres Jeseník. Jeden oddíl evidujeme v okresech Děčín, Příbram, Rokycany, Plzeň – sever, Prostějov, Prachatice a Český Krumlov. V posledním jmenovaném okrese nalezneme oddíl se zanedbatelnou členskou základnou (10 členů). V ostatních zmíněných okresech nalezneme oddíly, které svou velikostí patří spíše k větším oddílům v kraji. Okresy s nejvyšším zastoupením atletických klubů jsou většinou ty, kde nalezneme krajská města. Jako příklad si můžeme uvést okresy České Budějovice, Ostrava – město, Brno – město. Krajská města jsou v počtu oddílů téměř vždy dominantní. V ostatních obcích najdeme nejčastěji pouze jeden klub.

V České republice najdeme jeden atletický oddíl, který svou velikostí několikanásobně převyšuje všechny ostatní. Tímto klubem je Prague International Marathon, který eviduje 16 349 členů. Dalším klubem, který se výrazněji pohybuje nad průměrem, je Český běžecký klub, z.s. (1 839 členů).

V ČR pak nalezneme už jen 3 oddíly, které svou členskou základnou překračují hranici 1 000 členů. Jsou jimi SSK Vítkovice, z.s., A. C. TEPO Kladno a AK Olomouc z.s. V ČR evidujeme několik dalších výrazných oddílů. Vzhledem k jejich nízkému počtu bychom za větší oddíly mohli považovat kluby do 600 členů (tab. 5). Těch v ČR najdeme pouze 26. Z celkového počtu 330 klubů je to relativně málo. Nejvíce klubů registrujeme v pomyslné kategorii menších oddílů. Hned 172 oddílů má méně než 100 členů. Nalezneme však i kluby, které neevidují žádného člena (4 kluby).

Tab. 5: Největší atletické oddíly v ČR v roce 2017.

Název	počet členů	krajský atletický svaz
Prague International Marathon	16 349	Praha
Český běžecký klub, z.s.	1 839	Praha
SSK Vítkovice, z.s.	1 167	Moravskoslezský
A. C. TEPO Kladno	1 018	Středočeský
Atletický klub Olomouc z.s.	1 016	Olomouc
ASK Slavia Praha	978	Praha
VSK Univerzita Brno	960	Jihomoravský
AK ŠKODA Plzeň	925	Plzeňský
TJ Spartak Třebíč, spolek	923	Vysočina
AC Turnov, z. s.	893	Liberecký
Atletika Poruba z.s.	875	Moravskoslezský
TJ Sokol Opava	830	Moravskoslezský
TJ LIAZ Jablonec n/N., z.s.	803	Liberecký
Atletika Človíček, z. s.	783	Praha
AC Moravská Slavia Brno, spolek	740	Jihomoravský
TJ Sokol Hradec Králové	740	Královéhradecký
SK Kotlářka Praha, z.s.	739	Praha
Hvězda Pardubice z.s.	671	Pardubický
TJ Sokol Kolín-atletika	667	Středočeský
Univerzitní sportovní klub Praha	661	Praha
TJ Dukla Praha	656	Praha
Spartak Praha 4	647	Praha
AC Mladá Boleslav z.s.	641	Liberecký
TRIATLET Karlovy Vary z.s.	623	Karlovarský
USK PROVOD Ústí n/L.	613	Ústecký
AC TJ Slovácká Slavia Uh.Hradiště	600	Zlínský

zdroj: vlastní zpracování, podkladová data: ČAS

6 Závěr

Cílem práce bylo zhodnocení členské základny Českého atletického svazu v krajských atletických svazech ČR za rok 2017. Zhodnoceno bylo prostorové rozložení atletických oddílů, velikost oddílů a struktura členské základny. Výsledky práce poukázaly na nerovnoměrné rozložení klubů v jednotlivých krajích. Velikost kraje nehraje vždy nejvýznamnější roli v počtu klubů, ani ve velikosti členské základny příslušného krajského atletického svazu. Například v Jihočeském kraji nalezneme jeden z nejméně početných KAS v ČR. Liberecký kraj se díky své rozloze řadí k menším krajům v ČR. Přitom členská základna Libereckého KAS je jedna z nejpočetnějších. Práce také odhaluje fakt, že v některých okresech chybí významnější atletický oddíl. V některých okresech tedy chybí možnosti pro členství v atletických oddílech.

Nejzásadnějším poznatkem práce je výrazný úbytek počtu členů s přechodem do starších věkových kategorií. A to v celé členské základně ČAS. Výjimku tvoří kategorie dospělých, kde lze vyšší hodnoty předpokládat vzhledem k věkovému rozsahu této kategorie.

V navazujících studiích by bylo vhodné na práci navázat analýzou vývoje členské základny ČAS a to i vzhledem k demografickým charakteristikám zkoumaných území (regionů).

7 Summary

In Czech Republic we register 78 756 athletes. The largest membership base can be found in Prague (28,638 members). The smallest federation is in Karlovy Vary Regional Athletic federation where have only 1 847 athletes. The number of clubs in each region is not evenly distributed. The size of the region does not always play the most important role in the number of clubs.

The membership structure is almost identical for all regional athletic federations. Clear dominance has a category of men (20,632 men). The reason is 10,535 male members of the Prague International Marathon club. The membership of this club contains more than 50 % of the male category in the Czech Republic. If we leave out this club, the most numerous categories are the category of the youngest children. Specifically, 11,969 boys and 12,511 girls. A very large category is women (11 190 members). Again, we must take into account 5,661 women in the above-mentioned club. The number of members in each category is decreasing with age. The exception are the adult category, where we get back to the value of the youngest categories. Interestingly, the youngest category is 31 % of the Czech Republic federation membership base, while the junior category is only 0.04 %.

In some regions there are no opportunities for membership in athletic clubs. The most basic knowledge of the work should be the fact that the number of members decreases significantly with the transition to older categories. Except for adults.

8 Seznam použité literatury

- BALE, J. (2003): Sports Geography, London: Routledge. ISBN 9780419252306, 196 s.
- BALE, J. & DEJONGHE, T. (2008): Editorial Sports Geography: an overview, 157-166 s
- BALE, J. & GOWING, D. (1976): Geography and football: The use ideas from football in the teaching of geography. In Teaching Geography.
- BOSÁK, E. (1958): Československá lehká atletika. Praha: Sportovní a turistické nakladatelství, 88s.
- BURLEY, T. (1966): A note of the geography of sport, The professional Geogrpaher, 55-56 s.
- CÍCHA, J. a JELÍNEK, P. (2017): Atletika: cesta na vrchol. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-0392-8.
- DOLBYSHEVA, N. (2015): Organizational structure and basic functions of international convention «sportaccord» activity. Slobozhanskyi herold of science and sport, 26-29 s.
- GÓMEZ, S. & OPAZO, M. & MARTI, C. (2007): Structural characteristics of sport organizations: Main trend in the academic discussion
- HILDERBRAND J, (1919): The Geography of Games, National Geographic Magazine, 32, 2, 98-143 s.
- JÁČ, M. (2012): GIS ve výuce zeměpisu – analýza zimních sportů. Geografické rozhledy, 21, 4, 10–11 s.
- KÖNIGOVÁ, L. (2010): Ekonomická analýza vybraného atletického oddílu. Bakalářská práce, Liberec, 51 s.
- LEHRMAN H. (1940): The geographic origin of professional baseball players, Journal of Education Research, 34, 130-138 s.
- NAGEL, S. (2008). Goals of sports clubs. *European Journal for Sport and Society*, 5, 121-141.

- OSOBA, T. (2017): Srovnání činnosti národních svazů házené v Irsku a České republice. Diplomová práce, Brno.
- POČTOVÁ, H. (2008): Hodnocení stavu české atletiky (na základě vybraných ukazatelů). Diplomová práce, Praha. 68 s.
- PŘIB, J. (2016): Informace o vývoji členské základny a dospělých mládeže v letech 2000 - 2015 na základě podkladů statistiky ČUS/ČSTV. 26 s.
- ROONEY J. & PILLSBURY R. (1992): Atlas of American sport, Mc Millan, New York.
- SCHLESINGER, T. & NAGEL, S. (2015): Does context matter? Analysing structural and individual factors of member commitment in sport clubs. *European Journal for Sport and Society*, 12, 55-79 s.
- SCHEERDER, J. & VANDERMEERSCHEN, H. & MEGANCK, J. & SEGHERS, J. & VOS, S. (2015): Club-organised sport in Flanders/Belgium. A status quaestionis. In: Breuer C., Hoekman R., Nagels S., Van der Werff H. (eds), *Sport clubs in Europe*. New York, Springer Science, 57-84 s.
- SLAVÍK, H. a OSOBA, M. (2016): 120 let české atletiky: oficiální publikace Českého atletického svazu. Praha: Český atletický svaz. ISBN 978-80-270-0830-8.
- STRACHOVÁ, M. (2011): Transformace českého sportovního hnutí a Českého svazu tělesné výchovy po roce 1989. Disertační práce, Praha.
- ŠICHAN, J. (2011): Časoprostorový vývoj kolektivních sportů v České republice. Univerzita Palackého v Olomouci. Diplomová práce, Olomouc. 94 s.
- UNITED STATES ACCOUNTING OFFICE (GAO). (2001): Intercollegiate athletics : four year colleges' experiences adding and discontinuing teams. ISBN 9781984986900.
- WAIC, M. (2013): Tělovýchova a sport ve službách české národní emancipace. Praha: Karolinum. ISBN 978-80-243-2259-0.
- WICKER, P. (2011): Willingness-to-Pay in Non-Profit Sports Clubs. *International Journal of Sport Finance*, 6, 155-169 s.

Internetové zdroje:

Global association of international sports federations [online]. [cit. 2018-04-27]. Dostupné z: <https://gaisf.org/>

HŘIVNOVÁ, H. (2017). Atletika Jaroměř: Atletický rok 2017 [online]. 2017 [cit. 2018-04-27]. Dostupné z: <http://www.atletika-jaromer.cz/atleticky-rok-2017/>

KERSKI, J. (2008). Using GIS to Study Sports: Putting the where in baseball [online]. [cit. 2018-04-27]. Dostupné z: <http://www.esri.com/news/arcuser/0708/gisports.html>

Membership demographic report 2016 [online]. [cit. 2018-04-27]. Dostupné z: <https://www.usaswimming.org/docs/default-source/default-document-library/statistics-2016.pdf>

U.S. Government Accountability Office (GAO) [online]. [cit. 2018-04-27]. Dostupné z: <https://www.gao.gov/about/index.html>

Zdroje dat:

Český atletický svaz: Přehled o počtech evidovaných členů v atletických oddílech/klubech

ARCDATA PRAHA, ZÚ, ČSÚ: ArcČR 500 - digitální geografická databáze. Dostupné z: www.arcdata.cz